

A nagy varázsló

Gyásza jelül sötétségbe kellene borulnia a világnak, melyet Edison tett ragyogóvá. Isten után ő mondta másodikként, hogy legyen világosság és lőn világosság. A villam fénye oaltotta fel a gyertya és olaj középkori piszkolását és sugárzó fényzőnbe borította még a mindennapi életet is, mely eladdig gyámolatlannul botorkált a bizonytalan homályban.

De nemcsak új fényt derített a sötétségben tapogatózó emberiségre Edison, hanem villámszárnnyal adott a hangnak is és amit a szem már beinni nem tudott azt rábizta az élő beszédre, mely tüntető gyorsasággal beáttáttalan meszeszésekbe hatolt és rendkívüli változásokot teremtett. A Menlo-Park bűvészlaboratóriuma néhány évtized alatt teljesen átalakította a világot, s mialatt a villany, a távbeszélő, a gramofon, a film és a legkülönösebb, a legpazarabb, a legcsodálatosabb egyéb találmányok képrázatjakként és teremtik ujja a népek életét, Edison, a lángész, az újító, az újításteremtő a magikus hatalom, mint szerény, egyszerű amerikai polgár kertjében oltozott vagy barátaiával golfozik. Ki sejtette volna ilyenkor róla, hogy az ő páratlan emberi értelme az az isteni szövedék, melynek fénye a dolgok legmélyébe is képes behatolni, s már-már odaig jutott, hogy döbbsé lélekkel gondolunk rá, mi lenne, ha még többet is produkálna földieken túljáró szelleme?

Hiszen csak amit a cinema képzeletet felülmúló szédítően csodás bűvészével teremtett, élő alakok villámsos és világágú vetített másaival, majd a beszélő kinetofon varázsával, amittől ma hangos a világ, s ami ma emberi elgondolással fel sem fogható meglepetéseket tartogat, több mint emberi, több mint amit eladdig a tudomány legnagyobb alakjai teremtettek.

Ez az egy „ember” több mint ezer különféle szabadság birtokában mintha ujjából rázta volna ki az egész földi és társadalmi berendezkedést átalakító találmányait. És ezt a mesebeli adakozó kedvét nem anyagi előnyökért pazarolta az emberiségre, hanem merő jószágból, abból a kimeríthetetlen és minden zsenialitásánál is csodásabb, elragadóbb ember-szeretettel, mely csak a kivételes nagyságok kivételes erénye. Edison, az utca gyermeke, aki tizenkétéves korában a Michigan vasút vonalán újságot árul az utasoknak és abból tengeti az életét, a nagyonyszerűt sohasem tekintette céljának.

Elérhetetlen álmok! A békegondolat tartja ezek közt a rekordot. Edison ehhez nem tudta közelebb oinni az emberiséget. Még ő sem. Azok az ismeretek, melyeket tudományunk tekintenek s amelyek benne a kivételes mesterüket vallják, megpáltoztathatják az emberi élet formáit, de nem jobbítják meg az erkölcsét, nem mozdítják elő a boldogságát. A vasut, táviró, repülőgép, kémiai találmányok ép úgy a háboru félelmes szerszámaivá aljasultak mint Edison lángelméjének szülöttei. A háboru még ezeket a gyönyörű, ihletett, ifjuságtól sugárzó szépségeket is, amik annyi könny, keserűség könnyítésére vannak hivatva, brutálisan megbecstelenítette.

Edison azért a jövődől szemében a béke apostola marad, aki nemcsak technikailag, de lelkiileg is harmoniában akarta egyesíteni az állati ösztönökben tul-fengő emberiséget. És neve akkor is dicsőséggel fog ragyogni és a hála koszorújával ékeskedni, mikor mindazokat már rég elfelejtették, akik vérrel irták be nevéket a történelemben, vagy uton vannak, — önzésük, balgaságuk és gyávaságuk érdemből —, hogy új katalizmába sodorják a világot.

Edison nagysága kortársai törpeségét revelálja. És amikor a halhatatlan feltaláló halálán sötét gyászba borul a világ balsejtelmesen gondol arra a sötétségre, melyet még ez az isteni varázsló sem tudott eloszlatni. Talán a másvilágról, a hol Isten új laboratóriumot rendez be számára, küld le megváltó sugarakat.

Wagner Jauregg professzor szerint:

Matuska nem örült és nem kerülheti el az akasztófát

A biatorbágyi tömeggyilkos követte el a csepeli robbantást is

Mégis az osztrák bíróság fog először Matuska fölött ítélni

Bécs, október 19.

Matuska Szilveszter, a biatorbágyi merénylő borzalmas bűnkrónikájában még mindig nem érkezett el a bécsi rendőrfőnökségen indított nyomozás az utolsó fejezetéhez. Szinte két teljes hét óta mindennap meghozta a maga szenzációját, a mely a sorozatos vasuti merényletek problémáját mindjohban élesebb megvilágításba helyezte.

Ahány felderíthetetlen merénylet történt az utolsó 10 évtizedő folyamán, az most mind előkerül a feledés lomtárából és a hatóságok a Matuska szerepét kezdik kutatni ezekben is. 1926-ban merényletet követtek el a csepeli municiógyár ellen is. A robbantás tettese azonban mai napig sem került elő.

A budapesti rendőrfőkapitányság most megindította a nyomozást annak tisztá-

zására, hogy vajjon a csepeli merénylet szálai is nem Matuska Szilveszter kezében futnak össze?

Matuska

A nyomozás már a kezdeti stádiumban is olyan adatokat és közvetett bizonyítékokat eredményezett, amelyek alapján

egészen biztosra vehető, hogy Matuskát a csepeli katasztrófa miatt is kérdőre fogják venni.

A rendőrség ugyanis megállapította, hogy közvetlenül a csepelszigeti robbanás után Matuska Szilveszter, aki akkor már Budapestben lakott, mindenét értékesítette és kiköltözött Bécsbe. A rendőrség — a neubach, az anzbach, a jüterbogi és a biatorbágyi merényletek rejtélyének megfejtése után — most már összefüggést lát a csepeli merénylet és Matuska hirtelen távozása között s a szélesebb körben lefolytatandó vizsgálat lesz hivatva arra, hogy Matuska bűnösségét ebben az esetben is megállapítsa.

Matuska ura volt cselekedeteinek...

Tíz nap óta, amióta tudniillik Matuska Szilveszter végzeté beteljesedett, a vizsgálat minden mozzanatán vörös fonálként húzódott végig az a kérdés, hogy örült volt-e Matuska, akit a családja bálványozásig szeret és mintaképül állít más emberek elé példás családi élete alapján. A bécsi rendőrség a vizsgálat folyamán felkérte Wagner-Jauregg orvos-tanárt, az európai híru elmegyógyászt, hogy Matuskát vizsgálja meg és beszámíthatóságának kérdését tisztázza. A Ranggal című budapesti lap bécsi munkatársa most felkereste Wagner-Jauregg professzort és véleményét kért tőle Matuska elmeállapota vonatkozásig. A professzor, akinek véleménye bizonyára lesz olyan döntő fontosságú Matuska bűnügyének tárgyalásán, mint a nyomozás során felhozott bizonyítékok garmadája, impresszióit a biatorbágyi merénylőről lakonikus rövidséggel foglalta össze a következőkben:

— Matuska Szilveszter nem örült. Csak a védőügyvédje állítja és szeretné elhíttetni, hogy Matuska beszámíthatatlan. Matuskának hatalmi örülete van s ezért lelte örömet abban, ha mások szenvedéseiben gyönyörködhetett és rombolhatott. Matuska azonban ura volt minden cselekedetének s ezért sor-sát, az akasztófát, nem is kerülheti el...

A rendőrség maga is hajlandó most már ismét megváltoztatni Matuskáról formált véleményét. Eddig az a felfézés lát-szott a legvalószínűbbnek, hogy Matuska örült, aki beteges idegzetének ösztöklésére követte el sorozatosan a bombamerényleteket. Ezt a véleményét azonban a bécsi rendőrség hirtelen feladta és abban a gyanuban foglalta össze Matuska merényleteinek indító okát, hogy rémtetteit idegen sugallatra, busás jutalomért követte el. Ezt látszik bizonyítani az a körülmény is, hogy

Matuska sokkal költsézőbb életmódot folytatott, mint aminől számára rendes jövedelmei biztosítottak.

Meg kell találni tehát azt a titkos pénzforrást, amely merényleteiért a kialakított vérdíjat folyósította.

Matuska ellen megindult ugyan a kiadatási eljárás, de a dolgok legújabb fordulata szerint egyelőre még bizonytalan, hogy mikor adják át a magyar hatóságoknak. A bécsi rendőrfőnökség ugyanis határozottan megállapította, hogy az anzbachi vasuti merénylet tettese — Matuska. Ezért az osztrák hatóságok okvetlenül felelősségre vonják s amíg az osztrák igazságszolgáltatás nem számolt le vele, addig szó sem lehet a kiadatásáról.

MATUSKA A RABKORHÁZBAN

Matuskát ma rendőrorvosi vizsgálatnak vetették alá, amelynek során megállapították, hogy a biatorbágyi merénylet nemibetegségben szenved, aminek gyógykezelése végett rabkórházba utalták.

Ma már valószínű egyébként, hogy Matuska ügyét először a bécsi esküdt-bíróság fogja tárgyalni és csak azután adják ki Magyarországnak. Az anzbachi, osztrák területen elkövetett merényletért előreláthatólag tizenöt-huszevi fegyház vár Matuskára.

Az adókat szállítsák le a gabonaárak nivójára!

— követelték a nemzeti-parasztpárt kisenevi gyűlésén

Madgearu nagy beszéde

Kisenev, október hó 19.

A nemzeti parasztpárt tegnap nagyszabású népgyűlést tartott Kisenevben, ahol Madgearu volt kereskedelemügyi miniszter is megjelent és kifejtette, hogy mik voltak azok az okok, amelyek miatt a Maniu-kormány nem tudta szanálni a helyzetet. Madgearu mindenképp elölle szögezte, hogy az ő

kormányuk sokat tett a parasztság érdekében és

ha a megelőző tízévi liberális uralom alatt nem rabolták volna el különböző taxák címén a parasztok keresetének 25—30 százalékát, akkor egyensúlyba lehetett volna hozni Románia mezőgazdaságát,

feltéve, hogy 1930 elején az egész világra rá nem zuhan a váratlan agrárválság. Még ekkor is azonban a Maniu-kormány megkísérelte, hogy agrárblokkot hozzon létre, amit azonban a Jorga-kormány később teljesen elejtett. Hivatkozik Madgearu arra, hogy ők negyven ezer lejben állapították meg a buza minimál-árát és ugyancsak érdemüként hozza fel, hogy 1929-ben vámtarifa-reviziót csináltak. — Ami az adóemeléseket illeti, erre a Maniu kormány kényszerítve volt, minthogy az előző tízéves liberális gazdálkodás deficitjét valahogy be kellett hozni.

A repgylésen határozati javaslatot fogadtak el, amelyben követelik, hogy a nemzeti-parasztpárt kezdjen kormánybuktató akciót, továbbá hogy az adókat haladéktalanul szállítsák le az agrártermékek árának nivójára.

Kiránduláson, sportnál és játéknál

NIVEA - CREME NIVEA - OLAJ

A bőrön eucerit-tartalommal fogva — az eucerit egyébként egyetlen más bőrápolószert sem találhatók — a Nivea-Creme és a Nivea-Olaj teljesen felszívódnak és mélyen hatolnak be a bőrbe, erősítik és táplálják a bőrt. Megvédik bőrt a szél és az időjárás káros befolyásától, megőrzik arcának fiatalos frissességét és simaságát. Makkegészséges külseje lesz és Ön megkapja a kívánt gyönyörű barna színt.

Nivea-Creme: Lei 16.00 — 72.00 / Nivea-Olaj: Lei: 55.00 és 85.00
Beiersdorf & Co. S. A. R., Braşov, Strada Juliu Maniu 39

November tizenötödikére elkészül a földbirtokadósságok konver- tálásáról szóló törvény

Bukarest, október 19.
Jelentettük már, hogy a kormány a paraszadósságok konvertálását készíti elő. A törvénytervezet maga Argetoianu is dolgozik és — értesülésünk szerint — a nagyfotosságu munkával november 15-ére elkészülnek. A javaslat szerint az adósságokat az állam veszi át és a hitelezőknek kötvényeket ad.

Döntő fordulat a székelység életében

Szindikátusba tömörültek a közbirtokosságok

A csikszeredai közbirtokossági nagygyűlés határozata

Csikszereda, október 19.
A székelységi falvak kiküldöttjeinek bírási érdeklődése mellett zajlott le vasárnap, október 18-án Csikszeredán, a csikszeredai közbirtokosságok székházában a csiki közbirtokosságok nagygyűlése, amelynek kitűzött célja az volt, hogy az egymástól független csiki közbirtokosságokat vagyonekezelés, termelés és a hatóságok előtt való jogi képviselet szempontjából egységes szindikátusba tömörítse.

A mozgalmat Pál Gábor dr. kamarai képviselő indította meg. Csikmegye székelysége belátta, hogy a közbirtokossági vagyonok katasztrófális helyzetében más megoldást nem is választhat a válság veszedelmének leküzdésére. Pál Gábor dr. mozgalmára nemcsak a csiki közbirtokosságok figyeltek fel, hanem a szomszédos székelységi vármegyék hasonló alakulatának vezetői is kiküldöttjeiket szép számban küldötték el a csikszeredai nagygyűlésre.

A közbirtokossági székházat zsúfolásig megtöltő kiküldöttek előtt a gyűlés Dinu Stolojeanu vármegyei prefektus megjelenésekor vette kezdetét. Pál Gábor dr. rövid beszédben üdvözölte a vármegyei prefektust és a megjelenteket és megnyitotta a gyűlést.

Ezután Dinu Stolojeanu vármegyei prefektus emelkedett szólásra, s bejelentette, hogy miután a vármegye lakosságának nyelvén nem beszél, előterjesztését a közbirtokossági vagyonokra vonatkozólag Molnár vármegyei főjegyző útján olvastatja fel.

Határozati javaslat jellegű indítványában a prefektus rámutatott arra, hogy a közbirtokosságoknak szükségük van a tömörülésre. A közbirtokosságoknak csak hasznára lehet, ha egységes kitermelési elvek alapján helyet biztosítanak maguknak a fapiacokon és ha adóügyeiket, a hatóságok előtt való képviseletet közös erővel oldják meg és egyöntetűen járnak el a törvényes kedvezmények kivívásában. Mint a kormány jelenlévő képviselője ünnepélyesen ígért, tett arra, hogy a közbirtokosságok megmozdulását mindenben elősegíti és megkönnyíti a gyűlés ezirányban hozott határozatainak keresztülvitelét. Abban a reményben távozik a nagygyűlés színhelyéről, hogy annak határozatai új korszakot nyitnak a közbirtokosságok életében.

Dinu Stolojeanu vármegyei prefektus távozása után a nagygyűlés résztvevői Pál Gábor dr. kamarai képviselőt bízták meg a tárgyalások levezetésével. Pál dr. megköszönve a bizalmat, másfélórás beszédében ismertette a közbirtokosságok helyzetét és a válságos helyzetből kivezető módokat.

Felsorolta azokat a sérelmeket, amelyek a járásbírók, az agrárhatóságok és az erdőhivatalok részéről egy évtized óta érték a közbirtokosságokat.

Ezek a hatóságok a törvények megkerülésével állandóan beleavatkoztak a közbirtokosságok ügyeinek vezetésébe, megszorították a terheket és még természetbeni igényeket is támasztottak. Az erdőhivatalok gépiróksasszonyai például éveken keresztül több ezer lej értékű szénáért kaptak, míg a közbirtokossági elnökök évi 500 lejért végeztek el teendőiket. Súlyos anyagi terhet jelentett idáig a közbirtokosságok adóterheinek kiegyenlítése is.

Az adóhivatalok soha sem vették figyelembe, hogy a közbirtokosságok

adóalapjából is le kell számítani a dologi kiadásokat s emiatt a közbirtokosságok éveken keresztül a bruttó bevételük több mint 20 százalékát fizették adóba.

A magyarpárt parlamenti tagjai több ízben megkísérelték a helyzet orvoslását, de a közbirtokosságok legnagyobb része nem szolgáltatta be a szükséges adatokat.

A közbirtokosságokra súlyosodó sérelmek és terhek ismertetése után Pál Gábor dr. kifejtette, hogy

a csikmegyei és a székelységi közbirtokosságokat csak egységes vezetéssel lehet újra régi helyzetükhöz méltó viszonyok közé juttatni és gazdálkodásukat hasznosítani.

Ezelőtt két évvel Brassai Sándor már javaslatot dolgozott ki a közbirtokosságok szindikalizálására, de akkor a tervet nem valósíthatták meg. Ujabbannak a gondolatnak csináltak széleskörű propagandát, hogy a közbirtokossági vagyonokat osszák fel. Ennek azonban súlyos következményei lennének, mert a felosztással járó hivatalos formák költségei az egész közbirtokosságot felemésztenék. Ezután terjesztette elő határozati javaslatát, amely a következőképpen szól:

A csikmegyei székelységi közbirtokosságok tisztán gazdasági érdekeik megvédésére, a törvény által biztosított és megszabott függetlenségük betartásával, a szindikátusokról szóló törvény rendelkezéseinek figyelembevételével tömörüljenek gazdasági szindikátusba. A közbirtokosságok szindikátusának kötelessége lesz a közbirtokosságok ügyeiben egyöntetűen eljárni, tanácsokat adni, a szükséges ellenőrzést gyakorolni és a hatóságok előtt képviselet a közbirtokosságok mindennemű kérdéseit. A szindikátust igazgatóság vezeti, teljesen díjtalanul, egy állandó fizetett igazgatóval, aki ráteremttségével és teljes odaadással irányítja a folyó ügyeket.

Pál Gábor dr. másfélórás beszéde köz-

ben László Dezső dr. részletekérdeket világított meg felszólalásaiban, Gereőfi Csanád pedig hevesen tiltakozott a közbirtokossági vagyonok szétosztása ellen.

A határozati javaslat elhangzása után a nagygyűlés résztvevői egyhangulag kimondták a szindikátus megalapítását s elhatározták, hogy legrövidebb időn belül minden közbirtokossági alakulat külön-külön is kimondja a szindikátushoz való csatlakozást.

A szindikátus megalakulásának előkészítésére a nagygyűlés háromtagú bizottságot választott s kötelességévé tette, hogy az alapszabályokat rövidesen dolgozza ki és gondoskodjék a szindikátus jogi személyiségének elismertetéséről. A bizottság tagjai Kovács Károly dr., Pitner Árpád dr. és Gál József dr. csikszeredai ügyvédek lettek.

A bizottság nevében Kovács Károly dr. köszöntö meg a közbirtokossági kiküldöttek bizalmát s újból felhívta figyelmüket arra, hogy a szindikátus megalapítása az ősi székelységi közbirtokosságok további fennmaradásának életkérdése. László Dezső dr. a magyar párt parlamenti tagjait figyelmeztette arra a kötelességükre, hogy mindent el kell követniök a közbirtokosságok vagyonának megmentésére. Mély hatást és nagy lelkesedést váltott ki a nagygyűlés résztvevőiből Sztayori Lajos alsórákosi református esperes felszólalása, amikor bejelentette, hogy a csiki közbirtokosságok mozgalmához Udvarhelyvármegye közbirtokossági is csatlakoznak.

A csikmegyei közbirtokosságok nagygyűlése Pál Gábor dr. felszólalásával ért véget. A közbirtokosságok kiküldöttei lelkes és bizakodó hangulatban távoztak a gyűlésről és most már abban a biztos reményben térnek vissza falujukba, hogy a szindikátus megalapításával véget ér az a rablógazdálkodás, amelyet a közbirtokosságok kárára hatóságok és lelkiismeretlen emberek egy hosszú évtizeden keresztül elkövettek.

Titokzatos térképet találtak

Mindhármukat Bukarestbe kísérik a Visó völgyben letartóztatott három, ekrazitos fiatalemberről

Máramarosziget, október 19.
Tegnap számunkban röviden beszámoltunk arról, hogy Visó völgy községében három fiatalembert tartóztattak fel, akiknél ekrazitot találtak. A rendőrség ma megállapította, hogy a fiatalemberek Karol von Voriszlav, Richard Weizer és Falos Francisc, akiknél ilyen nevekre szóló utleveleket is találtak. Az utóbbiról a rendőrség azt hiszi, hogy magyar eredetű és Halász Ferencnek hívják.

A fiatalembereknél egy térképet találtak, amelyen Eger város meg van jelölve, ezenkívül Ausztria térképén különböző vörös vonalak láthatók, amik Bécsben futnak össze.

Richard Weizerrel találtak ezenkívül egy háromszázötvenezer csehekronáról szóló nyugtát, amelynek eredetéről nem tud felvilágosítást adni.

A visó völgyi helyszíni vizsgálatnál egyébként

újabb három csomag ekrazitra bukkantak.

A fiatalemberek azt állítják, hogy turisták és munkát keresnek Romániában. — Felsőbb utasításra mindhármukat Bukarestbe kísérik és ott folytatják kihallgatásukat.

— A resiczai bűnbakok. Temesvárról jelentik: A temesvári rendőrség meglepetésszerűen házkutatást tartott az Ipari és Gyári Szakszervezet Dózsa-téri irodájában, amelynek során kilenc személyt letartóztattak. A kiszivárgott hírek szerint az a gyanu merült fel, hogy a szakszervezet egyes tagjai szervezték meg a resiczai sztrájkot. Azokat viszont még nem tartóztatták le, akik bűnösök abban, hogy a munkások hónapok óta nem kaptak fizetést. Mert ezek az igazi sztrájkszervezők.

Borzalmas terrorral folynak a jugoszláv „vá- lasztás” előkészületei

Zágráb, október 19.
A jugoszláv „választásokat” hihetetlen terror előzi meg. A kormány titkos utasításai szerint azokat, akik nem szavaznak a kormány listájára, meg fogják büntetni, mintha államellenes cselekedetet követtek volna el. A falvak népe rettentően el van keseredve, megkéseli a kormány korteseit, akik csak csapatostól merészkednek be a parasztság közé. Különösen Horvátországban dühöng az elnyomatás, itt főleg azokat kinözzák meg, akik Macek önálló listáját propagálják, Macek egyébként — peréből kifolyólag — még ma is börtönben szünyöl.

— Duca Temesváron. Temesvárról jelentik: Duca volt belügyminiszter, vasárnap délelőtt Temesváron időzött, rövid sétakocsikázást tett a városban, majd továbbutazott. Az újságíróknak tett nyilatkozata szerint a közeljövőben Párisba és Londonba megy, ahol pénzügyi információkat óhajt beszerezni. Ducát, a bánsági liberális párt vezetői is üdvözölték, akiknek kijelentette, hogy a parlament megnyitása után ismét Temesvárra jön, de ezúttal hivatalos minőségben.

Telefon 145

**Redoute
MOZGÓ**
Brassó

Mai lányok,
fiúk,
emberek!

HOLNAP, KEDDEN
vonul fel a ti filmetek élén újból

Liane Haid
és
Willy Forst
„Vége a
dalnak”

című nagyszabású filmoperet-
teben, melynek hangulatos

„Adieu mein kleiner
Gardeoffizier”

dallama

Európának volt és ma-
radandó slágere lesz!

Kiegészítő műsorban:
magyarul csacsogó, ma-
kogó Micky-Maus

Meghalt Edison,

aki több mint 1000 találmánnyal ajándékozta meg a világot

Edison Alva Tamás, a világhírű feltalálót háromheti szívós birkózás után vasárnap délelőtt kilencóra huszonegy perckor mégis legyőzte a halál. A nyolcvannégyéves aggyasztán szombat este elvesztette eszméletét, amelyet többé nem is nyert vissza. Edison halálának híre percek alatt terjedt el az Egyesült Államokban, miután már hetek óta laboratóriumában és háza körül táboroztak a nagy lapok és távirati irodák munkatársai, hogy a vég pillanatában azonnal továbbíthassák távirataikat és telefontudósításait a legnagyobb feltaláló örök elnyugvásáról.

Edison nemcsak Amerika, hanem az egész világ a maga halottjának tekinti és ahol csak a földön egy eldugott villanylámpa ég, ott mindenütt megreznének egy másodpercere: — aki aki e vékony szénszálat gyújtotta fel, most maga mindenkorra kialudt. Holttestét hétfőn és kedden laboratóriumában felravatozzák és közszemlére teszik ki, temetése pedig valószínűleg szerdán fog végbemenni a Newyork melletti Glanmonthban, ahol élete utolsó évtizedét töltötte.

Edison életrajza

Edison Alva Tamás 1847 február 10-én született Milan városkában, amely Ohio északamerikai államában fekszik. Otthon szülei házában csak írni és olvasni tanult, később teljesen egyedül képezte

magát. Tizenöt éves korában ujságárus fiú volt a Port Hur és Detroit között járó vonaton, azután kis kézinyomógépet szerzett s maga szerkesztett, nyomott és árusított egy hírlapot, Grand Trunk He-

rald cimen. Keresményét könyvek és vegyiszerkesztésére fordította, de mivel vegyikísérletei közben a feldült foszfor egyszer meggyújtotta a vasuti kocsit, eltávolították a vonatról eszközével együtt. Ekkor telegrafista lett.

Hivataloskodása közben folyton találmányokon törte a fejét. 1886-ban magasabb tisztséget kapott Bostonban. Ekkor feltalálta a két ellenkező irányba való táviratozást lehetővé tett készülékét. 1870-ben Newyorkban találjuk, ahol a Gold Indicator Company főtisztviselője. Itt találja fel a quadruplex készülékét, amellyel lehetővé vált, hogy ugyanazon a dróton egyidőben két ellenkező irányú táviratot továbbíthassanak.

1876 döntő év életében. Ekkor alapítja meg a Newyork melletti Menlo parkban híres laboratóriumát, amelyből számos világhírű találmány került ki. Itt alkotta meg a tökéletesített telefont, mikrofont, a szénszálas villamos izzólámpát, melyet gyakorlatilag 1879 karácsony estéjén mutatott be nagyban. E találmányt Edisont egyszerre gazdaggá és világhírré tette. 1882-ben építette az első központi világítási áramfejlesztő telepet.

A fonográf is Edison találmánya, nemkülönben a kinetoszkop, amely a mai mozi alapja volt.

Egyéb nevezetes találmányai: az aerofon, amely az emberi hangot nagyobb távolságra juttatja és így a mai rádió ősapja, a mikrotasiméter, amely nagyon csekély nyomásváltozások mérésére szolgál, továbbá a vasuti vonatoknak menetközben való állandó telegrafikus összeköttetésére szolgáló berendezés, a nikkelvasbádóg akkumulátor kálilug-elektrolitban, amelyet az automobilon értékesítettek, nemkülönben az eddigi vilámosbatteriaik erőfejlesztését rendkívül felülmúló kabokbatteria.

Legutóbbi éveiben másirányú találmányokkal is foglalkozott, mint például a betonból öntött házsal.

Szabadalmainak száma körülbelül ezer. Laboratóriumában a munkatársak egész serege dolgozott.

Edison csak keveset mozgult ki otthonából és

Európában csak egyetlenegyszer járt, még pedig 1911-ben, amikor Budapesten is több napig tartózkodott.

Felesége és gyermekei körében, állandóan a munkának élve, töltötte hosszú életét. Híres volt arról, hogy milyen keveset aludt és hogy már a kora hajnali órákban dolgozószobájában ült.

Életről és működéséről számosan írtak könyvet, ezek között a legjobb angol szerzőnek Dicksonnak „Edison élete és találmányai” című műve, továbbá Jones „Hatvan év egy feltaláló életében” és végül a magyar Balla Ignác „Edison” című munkája, amely Budapesten 1912-ben jelent meg.

Edison magyar munkatársai

Itt említjük meg, hogy Edison mellett hosszú évekig két magyar munkatárs is dolgozott. Puskás Tivadar, a telefonhírmondó feltalálója, aki a párisi és budapesti telefonhálózatot építette és Tesla Miklós, aki a róla elnevezett, eddig legnagyobb feszültségű és legmagasabb rezgésszámu áramot találta fel.

Az ifjabb és öregebb Edison.

A budapesti bankrablók a statáriális bíróság előtt

Az érdeklődő közönséget karhatalommal kellett a tárgyaló teremből kiszorítani

Budapest, október 19.

A pestvidéki törvényszék épületében ma, hétfőn délelőtt, rendkívüli izgalom között kezdették meg a Szabadság-téri fiatal bankrablók hümpereinek tárgyalását a statáriális bíróság előtt. Az érdeklődés és izgalom érthető is volt, mert

ez volt az első eset arra, hogy a rögtönítélő bíróság összeül.

Már a kora reggeli órákban óriási néptömeg gyűlt össze a pestvidéki törvényszék épülete előtt, úgy, hogy Török törvényszéki elnök erős karhatalmat kért a rend fenntartására. A rendőrség valóban erős készültséggel vonult ki a törvényszék épülete elé, ahol a kíváncsiak tömege percről-percre veszedelmesen nőtt. Reggel 9 órakor az a hír terjedt el, hogy a statáriális bíróság már bevonult a tárgyalóterembe. Ez a hír a különben is izgatott tömegben olyan nagy hatással volt, hogy

a kíváncsiak több ezer főnyi serege áttörte a rendőrkordont és a karhatalmi közegek elkeseredett védekezése ellenére is behatolt a pestvidéki törvényszék épületébe.

Török elnök intézkedésére azonban a karhatalom újra munkához látott és elkeseredett küzdelem után megtisztította a törvényszék épületét a tömegtől.

A statáriális bíróság tárgyalása délelőtt fél 10 órakor vette kezdetét. A tárgyalás megkezdéséig a két bankrabló, Bonya József és Ondi Sándor sápadtan, kétségbeesve, roskadtan üldögélt a tárgyalóterem előszobájában. Velük volt természetesen Papp Mária is, a megfeszült revolveres bankrablás tulajdonképpeni indító oka. A statáriális bíróság tárgyalására 23 tanun kívül beidézték Minnich dr. és Horváth dr. professzorokat, mint elmeszakiőröket is. Az ügyészi emelvényen Bary Ágoston dr. ügyész foglalt helyet.

Megkezdődik a tárgyalás

A tárgyalás Ondi Sándor kihallgatásával kezdődött. Ondi elmondotta, hogy Amerikában született, de 10 éves korában szüleiivel együtt hazajött Budapestre. Elmondotta azután, hogy még gyermekkorában összebarátkozott Bonya Józseffel. Mindig kalandos történetekről járt az eszük. Legutóbb

Czinóber Józsefnek, az ur bankrablónak az esete volt rájuk igen mély hatással.

De a most elkövetett revolveres bankrablásban mégis az játszotta a legnagyobb szerepet, hogy Papp Mária, Bonya József menyasszonya, áldott állapotban volt s vőlegényének a rendes heti béréből arra sem telt pénze, hogy jövődélutánját, akit éppen áldott állapota miatt szolgálati helyéről elbocsátottak, rendszeren táplálhassa.

Bonya József, aki mindig röleyneeinek és megfélemlíthetetlennek igyekezett mutatkozni, most már

a halálbüntetés biztos 'udatában, ugyan csak összetörve és reszkelve állt másodíknak a bíróság elé.

Már első szavaiból kiérződött, hogy szálmalt akar maga iránt kelteni. Gyermekekéről elmondotta, hogy apja állandóan verte és kizárta s egy alkalommal annyira brutális volt, hogy a fejét is betörte verés közben. Mindig szeretett volna megszökni hazulról s egyszer már el is akart utazni, hogy beálljon a idegenlégőbe, de a magyar határon letartóztatták és hazatoloncolták. A bankrablásra vonatkozólag azt hozta fel mentő-körülmény gyanánt, hogy áldott állapotban levő barátnőjének már ennivalóra

A PIXAVON-SHAMPOON

egyesíti a folyékony Pixavon minden előnyét.

Egy kis csomag 2 mosásra elég és ára csak 10 Lei.

A Pixavon-shampooon

teljesen mentes a szódától.

sem tudott pénzt adni s ezért tervezte ki Ondival együtt a Szabadság-téri bank kifosztását.

Kihallgatásuk után került sor a tanuk meghallgatására. A statáriális bíróság főképpen azt igyekezett a tanukihallgatások során tisztázni, hogy Bonya József a bank pénztárának kifosztása után menekülés közben lötte-e a rendőrökre.

A tanuként kihallgatott rendőrök eskü alatt vallották, hogy Bonya többször rájuk tüzelt s vallomásukat szemtanuk is megerősítették.

A tanukihallgatások során olvasták fel a beidéztet egyetemi tanárok orvosszakértői véleményét is, amely megállapítja, hogy a bankrablók beszámíthatók és teljes mértékben felelősségre vonhatók a revolveres bankrablásért.

Megszökött a nyugdíjasok pénzével

Tudósítónk jelenti: Beszámoltunk a napokban arról, hogy Szánthó Kálmán marosvásárhelyi pénzügyi tisztviselő eltűnt otthonából. A család attól félt, hogy az eltűnt öngyilkosságot követett el, afeletti el-

keseredésében, hogy október elsején nyugdíjazták. Most a marosvásárhelyi ügyészre több feljelentés érkezett az eltűnt Szánthó Kálmán ellen, aki, mint pénzügyi tisztviselő, nyugdíjkifizetések kifizásával is foglalkozott. A lelkiismeretlen ember számtalan szerencsétlen nyugdíjas pénzt felvette, s ezt nem fizette ki a jogosultaknak. Az így felvett pénz összege meghaladja a kétszáz ezer lejt. Szánthó minden jel szerint Bukarestbe szökött. Országosan körözik.

Köveket raktak osztrák területen egy személyvonat elé

Grätz, október 19.

A Friedberg—harzbergi vasútvonalon köveket raktak a sínekre, hogy egy arra haladó személyvonatot kisiklassanak. — Szerencsére, mielőtt a személyvonat még arra robogott volna, a pályáór hajtányon ellenőrizte a pályát és így a kövek az ő hajtányát mozdították ki helyéből és borították fel. A pályáór kisebb sebesüléssel megmentette a személyvonat utasainak életét.

Minden dohányzónak
fehér fogat,
tisztá lefejeletet:

PEBECO

toGPaszta biztosít.

A FILM a háborus hangulat- csinálás szolgálatában

Hogy készí-
tenek bennünket elő a következő háborúra...

Brassó, október 19.

Akik még kételkednek abban, hogy új világháború készül, vegyék szemügyre az utóbbi évek filmprodukciját: talán semmi másban nem tükröződik szemmel láthatóbban a háborus készülődéssel járó hangulatváltozás, illetőleg hangulatsinálás, mint éppen a filmben. A film rövid pár év alatt nagy utat futott meg, egy nagy kanyarodót tett az antimilitarista-pacifista filmtől a mai háborus filmekig, melyek vagy nyíltan heccelnek háborúra, vagy közvetve az új háború lehetőségére készítik elő az embereket.

A világháború alatt már kibasználták egyszer a filmet a háborus uszításra. David Griffith, Amerika egyik legnagyobb rezsisszörje, a „Grossaufnahme” kitalálója, először nem pacifista tendenciájú, hanem ellenkezőleg háborus heccfilmet csinált. Csak mikor a háború vége felé, nálunk Európában pedig a háború befejezésével az álmódó pacifizmus lett a közhangulat, mely megfelelő táplálékot követelt, csak akkor termelődtek ki a háború utáni évek nagy pacifista háborus filmjei. Legelőször megint Griffith csinálja meg Amerikában az egyik legnagyobb szabású antimilitarista filmet. „A világ szívét” s egy másik amerikai „Civilizációt”. Megrázó erővel mutatja meg az egyik a tömegszárlás értelmetlenségét, a másik a tervszerű tömeggyilkolás összeférhetetlenségét a kultúrával. S egyre-másra teremnek meg Európában is az őszintén háborúellenes filmek, de a leghatásosabbat megint csak egy amerikai csinálja meg: King Vidor „A nagy parádé” filmjében éri el a műfaj csúcspontját.

Közben megváltoznak a filmtermelés politikai előfeltételei. A kapitalista világ-gazdaság ellentéteit a Páris-környéki békék nem tudták megoldani s rövid pár évi fellendülés után, mely békés kiegyenlítés hitében ringatta az embereket s ki-termelte a háborúutáni évek hivatalos pacifizmusát, az ellentétes gazdasági erők mind nyíltabban léptek ki a porondra s tolták az uralkodó polgári közhangulatot is: ma már nyilvánvaló a háborúutáni évek liberális pacifizmusának teljes csődje. És pár év óta mind erősebben érzé-
hető egy másik tendencia, mely a hábo-
ruval szemben már egészen más állás-
pontot foglal el: ismét megpróbálja a
nagy tömegek előtt heroizálni a háborút,
nemzeti színiüres festi a vér vörös színét.
A regényen kívül a filmben nyilvánul
meg legszembetűnőbben ennek az új be-
állítottságnak s új hangulatsinálásnak
technikája.

Nyíltan a háború mellett állástfoglalni
senki sem mer, aki a tömegekre hatni
akar, legfeljebb a háború kényszerű
szükségességéről lehet beszélni. De
ma még ezt se hallják szívesen az embe-
rek, mert még erősen él az emlékeztetük-
ben a világháború csak romboló és sem-
mi megoldást nem hozó szükségességé-
re. Ezért közvetve próbálják ma velünk
kedveltetni a háborút. Mint minden nagy-
szabású emberi akcióban, természetesen
a háborúban is vannak emberileg szép és
felemelő momentumok. S vannak vidá-
mak, kedvesek is. Nos, a legkedveltebb
módszere a legújabb háborus filmeknek
ezeket a motívumokat keresni és kiszel-
ni. Mind kevesebb szó esik a háború
borzalmairól, a véres öldöklés hiábavaló-
ságáról s mindig több a bajtársi összetar-
tásról, a hősi önfeláldozásról, a vidám
epizódokról, melyek oly kíváncsi és szí-
nessé teszik az unalmas polgári életet,
amikor az ember egyelőre csak az elsöté-
tített moziban ül a kedvese mellett.

Itt van például a nagy német rezsissz-
zörnek, Pabstnak híres háborus filmje,
a „Westfront 1918”. Nem lehet mondani,
hogy a háború borzalmait nem rajzolja
meg nagy plasztikus erővel. De a lényeg
már nem ezen van. A film hőse nem a
háború maga, hanem négy elválasztha-
tatlán jó barát, köztük egy hadnagy, a
hazafiság s a hősiesség fanatikusa. S a

hangsúly e négy összetartásán, a bajtársi
viszony heroizmusán nyugszik. A film
lényegében az átlag hős felmagasztalása,
az egyéniségét vesztett ember, aki mint
egy gép a külső kényszer hatása alatt

A közoktatásügy pól-reformja

A magántanulás új rendje az állami középiskolákban

Megjelent a magánvizsgázás feltételeiről szóló
új miniszteri rendelet

Bukarest, október 19.

Azokra a mélyreható változásokra va-
ló tekintettel, amelyeket a középiskolai
oktatásban az új Jorga-törvény előidé-
zett, a közoktatásügyi minisztérium új
szabályrendeletet adott ki az állami köz-
épiskolák magántanulóinak a beiratását
és vizsgázását illetőleg. Ez a kisebbségi
szempontból különösen fontos rendelet
most jelent meg a Monitorul Oficial leg-
újabb, 243. számában s nagyjában a kö-
vetkező előírásokat tartalmazza:

A folyó tanévben teendő magán-vizs-
gákra való beiratkozás iránti kérvényeket
legkésőbb október 31-ikéig kell benyújtani,
vagy a magántanuló lakhelyén, vagy
az ehhez legközelebb eső helységben levő
megfelelő középiskola igazgatóságának

teljesen beleolvad a tömegbe. A háború
borzalmait csak a háttér; ami megmarad
első sorban a néző számára, az a hadee-
regben megszervezett nemzeti erő és ha-
talom csodálata s az a kibékítő megol-
dás, hogy ahol olyan sokan vagyunk egy
közös sorsban, legyen az bármilyen rossz
is, mégis elviselhető. Innen már csak egy
lépés a háborúra nevelő végkövetkezte-
táshoz: a világtörténelmet vérről írják, a
háború elkerülhetetlen természeti szüksé-
gesség.

Az e fajta filmek világnézetileg készítik
elő a háborút a lelkekben. Gyakoribbak
azok, melyek azokat a morális szép vo-
násokat emelik ki s hozzák előtérbe, me-
lyeket kétségtelenül a háború vált ki: a
hűséget, bajtársi szeretetet, kötelességtel-
jesítést mindhalálig, bátorságot stb. Ezek
mind olyan dolgok, melyeket önmagunk-
ban az egyénben mindenki szépnak kell
találjon, az antimilitarista is. A megté-
vesztő ott van, hogy nem mindegy, hogy
valaki milyen cél érdekében bátor, hű,
vagy önfeláldozó. De a néző nem veszi
észre, hogy egy család absztrakció áldozata
lett s csak azt látja, hogy ime a sokat
szidott háború mégis csak ilyen szép
dolgokat is kitermel.

Az ilyen filmek csúcspontja a nagyon
szépen megcsinált Konrad Veidt film a
„Letzte Kompagnie”. Ebben a háború

már nem is igen borzalmas, pacifizmus-
ról szó sincs többé: egy hősi eposz, a há-
ború heroizálása a legmagasabb fokon.

Egy év óta pedig a mozikat eláraszt-
ják vidám katonafilmekek, kaszárnya-
történetekkel, melyeken lehetetlen jól
nem mulatni, olyan jól vannak megcsi-
nálva. S az ember alig veszi észre a ten-
denciát, hogy miről is van itt tulajdon-
képpen szó: Lássátok, ilyen vidám a ka-
tonaélet, nem kell olyan nagyon félni
tőle. Van egy néhány ilyen film, melyet
nem tudnak eleget játszani a mozik.
Ilyen pl. „Drei Tage Mittelarrest”.

Amerikában kevésbé lehet az embere-
ket a kaszárnya-élet humorával meg-
győzni, ott tehát a háború esztétikai
szépségével próbálják megfogni a néző
fantáziáját: grandiózus hadgyakorlatfel-
vételek. Pl. a „Fliegende Flotte”: olyan
nagyszerű látványosság, mely alól a leg-
pacifistább néző sem vonhatja ki magát.

Igy huzzák elő a háború és hadi kézi-
lődés romantikus, humoros, esztétikai,
morális, heroikus és mulattató vonásait,
hogy eltérítsék az emberek figyelmét a
világháború nagy élményétől s előkészít-
sék a lelkeket a közeledő újabb nagy
öldöklésre. Senki se vigyázzon eléggé ma-
gára, hogy a mérgeg bele ne hatoljon.

válni a rendes tanulók sorából, az iskola
elhagyásától számított 30 napon belül
az év bármely időpontjában beirathatók
magántanulóknak.

KIK TEHETNEK MAGAN- VIZSGÁT EGYSZERRE KÉT OSZTÁLYRÓL?

A folyó tanévben egyszerre két osztály-
ból azok a magántanulók tehetnek ceu-
pán vizsgát, akik a megelőző osztály-
vizsgán legalább 7-es méltatást értek el és
szeptember 1-én legalább 2 évvel voltak
idősebbek, mint a megfelelő osztály ta-
nulóinak rendszerinti életkor. (Ebből a
szempontból az I. osztálybeli rendes ta-
nulók életkorát 10 évnél, a II. 11-nél
és így tovább veszik). Erre is miniszteri
engedélyhez van szükség.

Egyszerre két osztályról tehetnek ma-
gánvizsgát azok is, akik 3 évnél régebben
hagyták abba tanulmányukat, de nem
voltak ismétlők.

Azok a magántanulók, akik engedélyt
kaptak arra, hogy egyazon tanévben két
osztályról vizsgázzanak, az egyik vizsgát
január-májusban, a másikat pedig ju-
nius-szeptemberben kötelesek letenni.

BORSOS VIZSGADIJAK

A rendelet következő szakasza meglo-
hetősen drágává is teszi a magánuton va-
ló tanulást, illetőleg vizsgázást.

Az alsó osztályok magántanulója: 200. a
felső osztályoké pedig 350 lej beiratási és
látogatási díjat kötelesek fizetni, továbbá
még 50 lej külön illetéket is a miniszter-
ium javára. Ezenkívül a vizsgadíj minden
egyik tárgy után számítva 175, 160 és 150
lej, aszerint, hogy a tanintézet az ország
helységeinek melyik kategóriájába tar-
tozik. Ugyanennyi díj fizetendő a külön-
bözeti és javító-vizsgák minden tárgya
után.

A beiratási díjat és a vizsgadíjak egy-
ötödét a felvételnél, a hátramaradó ösz-
szegyet pedig két részletben kell befizetni.

Az ismétlő magántanulók mindezenek
felül még 500 lej külön illetéket, a javító-
vizsgások pedig tárgyanként 100—100 lej
külön vizsgadíjat kötelesek fizetni.

A magánvizsgázóknak alaposan ismer-
niük kell a megfelelő osztály egész elő-
adott anyagát a minisztérium által ki-
adandó speciális tanterv alapján.

A rendelet végrehajtásával a miniszte-
rium Calian Agoston, a magán- és fele-
kezeti oktatásügy vezérigazgatóját bízza
meg.

K.

Tovább folyik a japán-kinai ellenségeskedés

Moszkva, október 19.

A japánok és kínaiak között tovább
folynak az ellenségeskedések. A délman-
dzsuriai Hanku-város pályaudvarán ki-
naiak több lövéssel súlyosan megsebesi-
tettek egy japán hadnagyot, mire japán
katonaság szállta meg Hankut. Sanghain-
ban szombat a japánok és kínaiak ösz-
szeütköztek, amelynek során három ja-
pán megölték.

Genfi hírek szerint a Népszövetség va-
sárnap zárt ülésen tárgyalta a japán-ki-
nai konfliktust.

Tokióban állítólag összeesküvést feder-
tek fel, melynek célja a katonai diktatú-
ra kiküldetése volt. Öt magasrangú tisztet
letaróztattak.

Brassóiak!

Vidékiek!

Vásárfiába praktikus dolgokat
vásároljatok. — Ruha és kabát-
szövet a legcélszerűbb ajándék

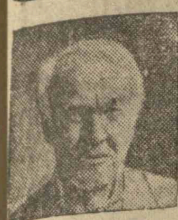
VESTIS

szövetnagyáruház
Brassó, Lensor 26 sz.

a legszebb választékot nyújtja
mélyen leszállított árban

Argus reklám

Hírek

EDISON halálára

Meghalt a Mester... Dérült feje,
Ahol az Észme s Gondolat lakott,
Nem tesz látóvá többé már vakot!
Kiszáradt kut az ötletek helye!

Lehunyt a hát kutató két szemét,
Szíve se dobban, amely elsorult,
Mikor az első lámpa kigyúlt,
S amint először hallott gépezetét!

Gyászoljatok! A Föld halottja ő,
Ütődje nincs és talán sose jó,
Elárultan hevernek a Tanok.

Némuljon el kissé a gramofon
S ahol a Fény minden zugot bevon
Aludjanak most ki a villanyok!

NEMES FERENC.

— IGY NYOMOZ A CSENDŐRSÉG GAL-
FALVÁN. Dicsőszentmártonból jelentik: Kö-
szölk, hogy Citrom Benjámint gálfalvi ke-
reskedő nagyarányú lopásnak esett áldozat-
tául. Az emlékezetes betörés óta a gálfalvi
csendőrség gyanúja — noha idegen teher-
autót láttak annak idején a közsegen átha-
ladni, — a falubeliekre esett. Egy sergent-
instructor vezérletével, holdog-boldogtalant
elfogtak s bőkezűen utalták ki a botlításokat.
Bánci Dénes 25 botlított kapott, Berecki Gá-
bor gazdálkodónak huszonötöt vertek a tal-
pára. Megbotozták Szentgyörgyi István ko-
vácsmezt is, Bánci Ferencet pedig össze-
verték a változatosság kedvéért. A vandáliz-
mus láttára maga a károsult szaladt a csend-
őrségre s elejét vette a további kínzásoknak.
A közsegen református papja, Nagy Géza s a
Magyarpart elnöke felkeresték ez ügyben dr.
Moldovan Dionisiet, a vármegye új prefektu-
sát, aki megdöbbenve vette tudtul a rendőrség
középkori nyomozási módszerét. Azonnal
intézkedett, hogy az önkényeskedő csendőrök
ellen a vizsgálat meginduljon. A megbotozott-
akat, kettő ideiglenes visszatartásával, szá-
badon engedték.

— UJABB GYLKOSSÁG BUKAREST-
BEN. Bukarestből jelentik: A főváros közön-
ségét ismét újabb gyilkosság tartja izgalom-
ban. A Str. Sinaia 22. számú házában meg-
gyilkolva találták Grigor Nicolae 18 éves
mechanikust. A hulla szíve táján több kés-
szúrást fedeztek fel. A nyomozás megindult,
eddig 12 személyt vettek őrizetbe.

— BOMBA A KEMENCÉBEN. Bukarestből
jelentik: Szokatlan szerencsétlenség történt a
bukaresti 8-ik grancisárezred kaszárnyájá-
ban. Az ezred pékműhelyének kemencéjébe
ismeretlen körülmények között egy bomba
került, amely a begyújtás alkalmával fel-
robbant, 7 katonát súlyosan megsebesített s
a falakat is bedöntötte. A szerencsétlenül
járt katonákat azonnal kórházba szállították.

— UJRA MEGJELENIK A DÉLI HIRLAP.
Temesvárról jelentik: A Déli Hírlap három
betiltása után tegnap ismét megjelent. A

bélgymintstérium erre vonatkozó rendele-
te szombaton érkezett meg a temesvári hatósá-
gokhoz. A Bánsági Hírlap, amely időközben
a betiltott lapot pótolta, megszünt.

— Meghalt dr. Stern Adolf bukaresti
ügyvéd, a romániai zsidók emancipáció-
jának vezére. Bukarestből jelentik: Teg-
nap este nyolcvannégy éves korában meg-
halt Bukarestben dr. Stern Adolf hírne-
ves ügyvéd, volt országgyűlési képviselő,
a romániai zsidók emancipációjának ve-
zére Dr. Stern a román alkotmány ko-
difikálásában is résztvevett annakidején,
sőt a békeszerződés megkötésénél és
szövegezésénél is szerepet játszott.

— TÖMÖRÜLNEK A KISKUKULLÓME-
GYEI BORTERMÉLÖK. Dicsőszentmártonból
jelentik: A rossz időjárás miatt, a szüret —
a szokásos időpont előtt — meggyeserte me-
gkezdődött. A termés — egyes jégverések hely-
től eltekintve, — olyan jó, hogy a gazdáknak
a must elraktározása meglehetősen gondot okoz.
A vármegyei állami pincészet hordói szintén
tele vannak s a must ára literenként négy
lejtet esett. A megyei bortermelők érdekeik
megvédésére Schöpfungner Sámuel elnökletével
szindikátusba tömörültek, amely már meg is
kezdte működését.

— A DÜHÖNGŐ TIFUSZJÁRVÁNY MI-
ATT LUPÉNYBAN BEZÁRTÁK AZ ÖSSZES
ISKOLÁKAT. Déváról jelentik: Csak a kö-
zelmúltban foglalkoztunk a Zsilvölgyében
fellépett tifusz- és skarlátjárvánnyal. Jólle-
het, hogy a járványos megbetegedések nap-
ról-napra fokozódtak, sőt haláleset is fordult
elő, ennek dacára csak 16-án került sor arra,
— amidőn az összes kórházak már zsúfolásig
megteltek betegekkel, — hogy az iskolákat
bezárják.

— NYOMOR ELŐL A HALALBA. Pap
Adalbert brassói lakos, a Str. Sft. Nicolae 8.
szám alatti lakásán revolverrel agyonlőtte
magát. Tettét elviselhetetlen nyomora miatt
követte el.

— Mária királyné öt-
venhat éves. Bukarest-
ből jelentik: Mária öz-
vegy királyné október
29-én ünnepli ötvenha-
todik születésnapját.
Az ünnepséget családi
körben tartják meg
Balcicban.

— A SPANYOL KATHOLIKUS PÁRI
NEM NYUGSZIK BELE A JEZSUITÁK KI-
ÜZETÉSÉBE. Madridból jelentik: A katholi-
kus párt ma kiáltványt tett közzé, amelyben
tiltakozik a jezsuiták kiűzetése és az egyházi
birtokok elkobzása ellen és hangoztatja, hogy
az erről megszavazott törvényt sohasem fog-
ja elismerni. A párt egyidejűleg országos
mozgalmat kezdett az egyház érdekében.

— BRASSÓI ROMÁN KÖLTŐ ELŐADASA
PETŐFIRŐL A BUKARESTI RÁDIÓBAN.
Szerdán este tartja előadását a bukaresti rá-
dióban Petőfiről Eugén Jelebeanu brassói
származású román költő. Az előadás kereté-
ben néhány örökszép Petőfi-verset is előad,
saját fordításában.

— A TEMESVÁRI NYUGDIJASOK
ÜLÉSE. Temesvárról jelentik: Temesvá-
ron vasárnap délután monstre nyugdíjas-
gyűlés volt, amelyen ezernél több nyugdí-
jas jelent meg. A gyűlésen határozati
javaslatot fogadtak el a nyugdíjgyűj-
sábályozására s az illetmények rendszeres
fizetésére vonatkozólag egyben bejelen-
tették csatlakozásukat a Nyugdíjasok Or-
szágos Szövetségéhez.

— Epekő-, vesekő- és hólyagkőbete-
gek, valamint azok, akik húgysavas sók
túlzsárolódásában és köszvényben szen-
vednek, a természetes „Ferenc József”
keserűvíz állandó használata mellett ál-
lapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi
gyakorlat számos kiváló férfira hosszú meg-
figyelés alapján megállapította, hogy a
Ferenc József víz biztos és rendkívül kel-
lemesen ható hashajtó s ezért prostata-
betegségeknek is ajánlják. A Ferenc Jó-
zsef keserűvíz gyógyszerzetekben, drogé-
riákban és fűszerüzletekben kapható.

— NOVEMBER 7-ÉN MFG AKARTÁK
ÜNNEPELNI BESSZARÁBIÁBAN AZ
OROSZ SZOVIET TIZENNEGYEVES
FENNÁLLASÁT. Bukarestből jelentik: A
szigoranca egész Besszarábiára kiterjedő
újabb kommunista szervezkedést leplezett
le, amelynek főcélja most az volt, hogy
november 7-én az egész országban ün-
nepségeket rendezzen az orosz szovjet fenn-
állásának tizenegyedik évfordulója al-
kalmából. Eddig is már számos letartó-
ztatás történt.

— GOGA A KIRÁLYNÁL. Bukarest-
ből jelentik: Goga Októvián szombaton
délután kétórás kihallgatáson jelent meg
Szinájában az uralkodónál. Goga tájé-
koztatta a királyt a politikai helyzetéről
és követelte a Jorga-kormány eltávolítá-
sát, a hatalmat azonban állítólag ezuttal
nem kérte az averescanus-párt számára,
hanem koalíciós kormányt ajánlott.

— BRASSÓI ORVOSI HIR. Dr. Bentia v.
közkórházi orvos, gyakorlóorvos és bőrgyó-
gyász, (spec. a budapesti, gráci és berlini
egyetemen), Brassó, Mester-utca 11. (Bolo-
nya) s alatti házában új rendelőt nyitott.
Rendelés: belső, sebész, női, bőr és nemi
(vér) betegeknek, naponta 11—1 és 3—5-ig.

ASSZONYOKNAK

Válságba jutott-e a divat is?

Gazdasági válság, összeomlás, pénzte-
lenség és politikai viharok a női divatban
nem nyitottak egy új sötétebb korszakot.
Ellenkezőleg, minden ragyogóbb, színe-
sebb, mint valaha. S az asszony öltözkö-
dési kedve szinte tetőpontra hágott. Sose
öltözködtek többet, gyakrabban és fényes-
sebben, mint ma, a gazdasági válságok
sötét napjaiban. Már nemcsak az évsza-
koknak, de a napszakoknak is megvan a
maga speciális ruhastilusa. Az őszi ruha
nem való nyárra, de a délelőtti sem való
délutánra és így tovább.

Az öltözködés élvezetes kötelessége,
terhes passziója a modern asszonynak és
a „nehéz viszonyok”, a „pénztelenség”,
„gazdasági válság” sem törölte el azt a
szokást, hogy minden évszakban változ-
tassa ruháit, kalapját, cipőjét, táskáját,
gombait, gyöngyeit, csatjait, sáljait, övét,
s eleganciájának azon összes alkotórészét,
melyek bár apró, de nem jelentéktelen
részletei sem a jóméglelésnek, sem az
öltözködési büdzsének. Fejcsóválva szok-
ták emlegetni, hogy a női divat „válsá-
gok”, „összeomlások” ellenére egyre fény-
űzőbb, egyre változatosabb.

Valóban, a női divat nem követi az
idők komor hangulatát. De nem követik
maguk a nők sem, akik a divatot követik.
Es lehet-e ezen csodálkoznunk? Úgy van,
mint a boltban, ahol a betéved a gyanút-
lan vásárló egy harisnyakötőt vesz s a
pégen harisnyakkal, nyakkendővel, sál-
lakkal, kalapokkal s Isten tudja még mi
minden holmival megrakodva tér haza.
Mert az ügyes kereskedő annyi remek,
ellenállhatatlan elegáns portékát rakott
előbe, csak úgy megmutatni, „pötelkény-
szer nélkül”, hogy nem lehetett kitérni.
Vásárolni kellett. Persze, az ember nem
vett mindent, amit szeretett volna, ha-
nem csak azt, amire „multhatatlanul szük-
sége volt”.

Aki megfigyelte a vásárló lelkiállapo-
tát, tudja, hogy a vásárló a pégen azt
hiszi, remek vásárt csinált, vagy legalább
is azt igyekszik hinni és elhitetni, hogy
mindent, amit vett, már multhatatlanul
szüksége volt.

Azok a „nagy szabók”, akik a divatot
csinálják, nagy üzletemberek is, akik is-
merik a vásárló pszichológiáját. Tudják,
hogy minden a szervirozástól függ. És
mikor volt nagyobb szükség az ügyes
szervirozásra, mint most? Kit lehetne ma
komoly érvekkel arra bírni, hogy pénzt
adjon ki? Ilyenkor csak a jó trükk segít.
Az egész női divat ilyen öltetés, finom
beugratás. Felsorakoztatják a „Kelet min-
den pompáját”, a „civilizáció minden re-
mekét”, az „édes múlt diszeit”. S mindez
potom néhány ezer frankért kapható, míg
a készlet tart. A rendezés pazar, ellen-
állhatatlan. A választék óriási. Már nem
kell egy szót sem szólni kínálgatni, rá-
beszélni. A vevő, aki ezuttal asszony is,
érzi a pillanat nagyságát.

Venni vagy nem venni? S az érveket
már ő, a vásárló sorakoztatja fel maga-
nak sajátmaga mellett, a hiúsága men-
tegetésére. És vásárol, vásárol.

Meg kell hagyni, hogy az idej „divat-
revüt” nagyszerűen rendezték. Mindenki
megtalálja, amit keres és meg azt is, amit
talán észébe sem volt keresni. Ez a divat
nem egy kaptafára megy. Itt nem lehet
vásárlás nélkül tovább menni azzal a ki-
fogással: „bocsánat, ez nem az én zsá-
nerem, az idén nem változtatok a régi
jobban áll. Köszönöm”. Ne tessék félni,
van itt régebbnél régebb, újabbnál újabb,
minden, ami csak elképzelhető, csak egy
pillanat türelmet, egy percig tessék vár-
ni! Nem „múszáj” megenni azt a frigiai
sípka! Itt a XIV. Lajos korabeli kis ka-
lap, vagy ha ez sem tetszik, ott az a má-
sik, széles bársony leomló karimával,
vagy az a kis plörözös. Nem szereti az
omló fodros ruhát? Nem is kell azt visel-
nie, az egyenes vonalú „trik” kis kos-
tüm éppoly divatos. Az omló csipkés, ké-
zimunkás blúz mellett megfér a komoly

vonalu, szőrmédíszes ruha. A puffos ujj
mellett a sima, a cakkos vonal mellett az
egyeses, a tarka szín mellett a fekete.
Minden divat és mindent lehet viselni.

Nehéz volna hirtelenében egy olyan
kort mondani, melynek viseletéből ne me-
ritettek volna a mai divattervezők. És ha
eddig csak a kosztümbölk ritka alkalmá-
ból volt jogcime öngazságnak fölve-
nie azt az exotikus ruhát, melyet legin-
kább magához illőnek vélt, melyben any-
nyiszor megálmodta magát, most akár na-
ponta megteheti. Válogathatja az exoti-
kusnál exotikusabb öltözeteket a maga-
ra illőhet korlátok nélkül mindent, amit
valaha is titokban megkívánt, de a divat
szigorú szürke törvényei miatt felvenni
meg se próbált. Most lehet Kelet, nyugat,
antik, modern, félmúlt és jövő: minden
irány képviselve van. Felvonul minden
kor és minden stílus. Tarka, változatos
műsor! Tessék belépni!

* HUSZONÖTÉVES PAPI JUBILEUM.

Dr. Péter Antal apátplebánus felszentelésé-
nek 25 éves évfordulója alkalmából okt. 28-
án az egyházközség vezetősége az ünnepségek
sorrendjét a következőkben állapította meg:
1. 27-én este 6 órakor a zárda növendékeinek
szerezadja. 2. 28-án délelőtt 9 órakor ünne-
pélyes infulás főpapi szentmise a plebánia
templomban. 3. Szentmise után a hívők, in-
tézmenyek és iskolák átvonulása a gimnázium
tornatermébe, ahol az egyházközség
rendkívüli ünnepi diszkozyulást tart. 4. Dél-
után 6 órakor ünnepi műsoros est a gimnázium
tornatermében. 5. Este 8 órakor közös
vacsora a Korona szálló külön termében. A
közös vacsorára előjegyzéseket 1931. október
25-ig bezárólag Kamaryt és Méder cég és
Verzár Aladár egyháztanácsos (Brassói Nép-
bank R. T.) fogadnak el a díjak egyidejű
befizetése mellett. Lei 90.

— A SZÉKELYKERESZTURI TÉLI GAZ-
DASÁGI ISKOLA. Székelykeresztről jelen-
tik: Szépszámu közönség jelenlétében zajlott
le a Székelykereszturi Unitárius Téli Gazda-
sági Iskola megnyitó ünnepélye. A „Teben-
ned bízunk”... zsoltár elhangzása után, Ló-
rinczy István nyug. esperes mondott magas-
szárnyalású imát, majd Boros György püspök
pásztorlevelét olvasta fel. — Utána dr.
Nagy Endre igazgató és dr. Elekes Dénes
gondnok nagyhatású beszédei következtek. A
megnyitó ünnepélyt intézőbizottsági ülés
előzte meg, amelynek vezetősége hálával em-
lékezett meg az egyetek és magánosok aján-
dékairól.

— ARADI HIREK. Tudósítónk jelenti: Az
aradi törvényszék ma tárgyal tizenöt bé-
lyegkihágási pert, amelyet az itteni Hitelszö-
vetkezet ellen indított az aradi pénzügyigaz-
gatóság. A bíróság megállapította, hogy min-
den esetben a törvény által előírt bélyeg-
kvantumot használták fel az iratokra, sőt,
egyes esetekben ennél még több bélyeg is
volt az okmányokon. A törvényszék nem látta
fennforogni a bélyeg-kihágást s felmen-
tette a Hitelintézet vezetőit a vád és annak
következményei alól. — A nagyváradi feke-
teszes ügyben érdekes letartóztatás történt.
Guttfriedet, a nagyváradi likörgyár igazga-
tóját, mivel nem jelent meg az aradi vizsgá-
lóbíró előtt, letartóztatták. Klein Jenő nagy-
váradi kereskedő ellen pedig körözölevelet
bocsátottak ki. — Arad város négy mozija,
amelyeket mind a város vezetősége koncesz-
zionált, erős konkurrenciát kap. A román
írók szövetsége engedélyt kapott egy ötödik
mozgósínház megnyitására, amelynek igaz-
gatója Manofi, a brassói Redout igazgatója
lesz.

— LOKOTÓK KRIZBAN. Az elmúlt éj-
szaka folyamán a Brassó melletti Krizba
közsegen vakmerő lótolvajok garázdál-
kodtak. Schmidt Károlynak egy lovát, Il-
lés József gazdálkodónak istállójából
pedig mind a három lovát ellopták. A
csendőrség széleskörű nyomozást vezetett
be a vakmerő lótolvajok fészekerítésére.

— GYÓGYSZERTÁRI SZOLGALAT BRAS-
SÓBAN. 1931. évi október hó 17-étől 1931. évi
október hó 31-éig a következő gyógyszer-
tárak látják el az éjjeli, déli és vasárnapi szolga-
latot: Salamon M. „Szentgyörgy” gyógyszer-
tára, Belváros, Károly király-utca 43. szám,
(volt Kapu-utca 51. szám) és Kugler E.
„Hygiea” gyógyszertára, Óbrassó, Hosszu-
utca 81. szám.

Cukorbajosok

közölkéjé azonnal pontos című-
ket, mert fontos és örvendtes
hírt akarunk velük közölni:

Chocolat Suchard

București, Str. Traian 59/63.

KOMOLY

szorgalmas fiatalember, ki katonai
kötelezettségének már eleget tett,
perfekt román s a magyar vagy né-
met nyelvet is bírja, kültisztviselőt
nek keresetlik külföldi iparvállalat
bukaresti kirendeltségéhez. — Süd-
iparban jártas előnyben részesül. —
Magyar vagy német nyelvű írásbeli
ajánlatok nyelvismeret, eddigi tevő-
kenység, kor, családi állapot és re-
ferenciák, valamint fénykép melléke-
lésével „kirendeltség” jelige alatt alap
brassói kiadóhivatalánál adandók le.

Asíra (Apolló) Mozzó BRASSÓ.

Zsufolt házak előtt fut a legmulatságosabb katonai bohózat, amely
valaha filmvászonon lepergett:

AZ ÁLMARSAL

A film még csak hétfőn, kedden és szerdán fut, mivel csütörtökön Aradon fogják
bemutatni

KÖVETKEZŐ MŰSORUNK:

DÁVID GOLDER

I. Nemirovsky a híres író regénye nyomán, amelyben művésziessé festi la a hadi
gazdagok életét és erkölceit. — Főszerepben: Harry Baur a nagy francia dramaturg.

— KOMAROMI JANOS most megjelent új könyve: „ORDASOK.” Az örök magyar lázadók nagy történelmi könyve, a gályarabok szenvedéseiről, Thököli fölkeléséről, Buda vásárlásáról, az eperjesi vérengzésről és Munkács bukásáról. A könyv ára füzve 143 lej, egész vászonkötésben 247 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

— A JORGA-FELE SAJTÓSZABADSÁG. Beszámoltunk annak idején, hogy a választásokkal kapcsolatban Domokos Pál Péter szerkesztésében megjelenő Csiki Néplapot a megyei prefektus egy átirattal betiltotta. — Ezt természetesen megfellebbezte a szerkesztő a belügyminisztériumba, ahonnan most kapott választ, hogy lapja megjelenését nem engedélyezik. — Egyel több a sokat emlegetett sajtószabadság ujjonnan termett virágaiból. — Törvényteleniséget újabb törvényteleniséggel szankcionálni.

— A FORGALOMBÓL KIVONT SZÁZ LEJESEKET TIZ PERCENTES LEVONÁSOKKAL VÁLTOTTA BE A LUGOSI NEMZETI BANK-FIÓK. Lugosi tudósítónk jelenti: A mint köztudomású dolog, a forgalomból kivonás alatt levő 100 lejes bankjegyeket a Banca Nationala összes fő- és fiókjaitól a megállapított időpontig teljes értékben és minden levonás nélkül volna kötelesek beváltani. A valóságban azonban a beváltást eszközöző nemzeti bank-fiókok nem mindenütt alkalmazkodnak a kormányrendeletnek és illeték-telen, sőt egyenesen törvénytellen levonásokat eszközölnek a száz lejes bankjegyek beváltásánál, amint ezt a lugosi példa igazolja. A Banca Nationala lugosi fiókjaitól ugyan- is a nála beváltásra beszovaltott bankjegyekből, minden törvényes jogcím nélkül 10 százalékos önkényes levonásokat eszközölt és a beszovaltott 100 lejekért csak 90 lejt fizetett, azzal az indoklással, hogy az illeték-telenül levont 10 százalék a létesítendő lugosi repülőtér céljaira fordítatik. A beváltások során a törvénytelen levonások miatt sürűn hangzottak el a felek részéről tiltakozások, míg végül is a Banca Nationala a levonásokat megszüntetni volt kénytelen. A törvénytelen levonások az érdekeltek körében érthető nagy méltatlankodást váltottak ki.

— BETÖRÉS FALBONTÁSSAL. Dáváról jelenti: Szombatra virradó éjjelen, Breier Emil dévai bodegáshoz, falbontás segítségével betörték. A betörők már az üzletben kielégítették éhségüket, nagymennyiségű sonkát, szalámit és egyéb ételneműt fogyasztottak el, majd jól felpakolva magukat étel- és italneműekkel, valamint a tulajdonos télibundájával, távoztak. Becslés szerint a kár közel 15 ezer lej. Amint látszik, Dáván egyik betörés a másikat követi s hacsak a tulajdonos maga véletlenül nem csípi el a betörőt, — amint ez történt a Holczer-féle betörésnél, — a rendőrségtől vigan garázdálkodhatnak. A betörés ezuttal is a rendőrségi épület közvetlen szomszédságában történt.

— BÁNSÁGI HIREK. Bánsági tudósítónk jelenti: Billéd bánsági község egyik vendéglőjében Gilde Miklós községbeli gazda vadászfegyverével rálőtt Hex Mátyás gazdára és azt súlyosan megsebesítette. Gilde és Hex között elfajult ellenséges viszony dult az utóbbi időben, mert Gildét a Hex Mátyás intrikájára kizárták a községi vadászegyletből. Emiatt Gilde bosszút esküdött ellensége ellen s amikor tegnapielőtt a községi nagyvendéglőben összetalálkoztak, Hexnek támadt és azt egy hatalmas pofonnal leterítette. Hex kést ragadott a maga védelmére, mire Gilde hazarohant, ahonnan vadászfegyverével tért vissza a vendéglőbe, ahol a még mindig ott tartózkodó Hexet célba vette és belelőtt. Gildét a csendőrség lefőztáta és átadta az ügyészségnek. A Hex sérülése nem életveszélyes. — Különös szerencsétlenség történt Józseffelva községben Orthmann Erzsébet községbeli asszonnyal, aki eddig még fel nem derített körülmények között a lakóház udvarán levő husz méter mély, nyitott kutba esett. A szerencsétlenül járt asszonyra csak néhány óra múlva akadtak rá hozzátartozói, akik eszméletlen állapotban, de élve húzták ki a kutból Orthmann Erzsébetet, akinek sikerült magát négy teljes órán keresztül a víz felszínén tartania.

— A „ZEPPELIN” MEGINT UTON VAN. DE MÁR SENKISE TORÓDIK VELE. Hamburgból jelenti: A „Graf Zeppelin” tegnap este kilenc órakor elhaladt a napverdi szigetek felett. A léghajó útját a lapok már nem kísérik figyelemmel és így azt sem tudni pontosan, hogy mostani útjának milyen iránya van.

— OLASZORSZÁGBA UTAZOTT A BOLGÁR KIRÁLYI PÁR. Rómából jelenti: Boris bolgár király és felesége, aki tudvalevőleg az olasz király leánya, inkognitóban ideérkeztek. A bolgár királyi pár rövid ideig tartózkodik az olasz fővárosban.

— LUPÉNYBEN KÉT MUNKÁS ÉLETÉT OLTOTTA KI A SZÉNGÁZ. Dáváról jelenti: A lupényi István bánya „Nulla” telepén pillanatok alatt két munkást ölt meg, az ott nagymennyiségben felgyülemlett széngáz. A kérdéses telepen annyira életveszélyes a munka, hogy az ott dolgozó bányászok, állandóan gázmaszkokkal és mentőkészülékekkel felszerelve dolgoznak és így is 2—2 órai időközönként kerülnek leváltásra. Folyó hó 16-án, hajnali 4 órakor történt a végzetes szerencsétlenség Magos Lajos és Motia Gheorghe nevezetű bányászokkal, akik pillanatok alatt ott vesztették életüket. Megállapítás szerint, Magos Lajos a telep legmélyebb részén dolgozott, ahol egy oszlopot akart beerősíteni. Miközben az oszlop helyezését dolgozták, dacára gázmaszkjának és mentőkészülékének, a nagymérvben belélegzett széngázról nyomban eszméletét veszítette. Motia Gheorghe látva társa balesetét, segítségére sietett és eszméletét veszített társát fel akarta emelni, miközben maga is eszméletlenül bukkott a földre. A két szerencsétlenül járt bányásznak segítségére sietett Koczka Leontin aknász is, aki pár másodperc alatt szintén eszméletlenül vágódott el, de egy negyedik társuknak sikerült őt még élve kimentenie, míg a két előbbi már holtan húzták fel.

— Apagyilkosság az asszony miatt. Bánsági tudósítónk jelenti: Bestialis kegyetlenséggel végrehajtott apagyilkosság színhelye volt Kislapos bánsági község, ahol Bacsilla János 65 éves öreg földmivest baltával verte agyon fiatal házasa fia. Az öreg Bacsilla házába nemrégiben köszöntött be a vizsaly, amikor a fia megnősült és asszonyt hozott a házába. Az új asszony és az öreg ember között nem volt meg az egyetértés és emiatt napirenden volt az apa és a fia között a civakodás. A fiatal Bacsilla végre is el-

kergette házából az édesapját és megtöltötte neki, hogy a ház küszöbét még egyszer átlépje. Az öregségére a saját házából elűzött ember az utóbbi időben jóformán csak könyörödományokból és a falubeliek jószívűségéből tengette életét és hosszú időn át elkerülte a fia házat. Néhány nappal ezelőtt az öreg Bacsilla felhasználta az alkalmat, amikor a fia nem volt otthon s éjnek idején belopódzott az istállóba, hogy otthagyott kedves lovát megetesse és rendbehozza. Időközben hazaérkezett a fia, észrevette, hogy apja a tialom ellenére a házatáján tartózkodik s kérdőre vonta az öreget, akit azzal gyanúsított meg, hogy a lovat ki akarta lopni az istállóból. Az öreg ember és a fia között emiatt heves szóváltás keletkezett, melynek folyamán a fiatal Bacsilla fejét ragadott és féktelen dühében agyonverte az édesapját. A szerencsétlen öreg embert haldokolva kórházba szállították, az apagyilkos fiút pedig a csendőrség letartóztatta.

— Sorozatos betörések Resiczabányán. Resiczabányai tudósítónk jelentése: Az általános uralkodó nyomor és munkanélküliség következtében a városban az utóbbi időben egyre szaporodnak a lopások és betörések. A napokban Novák Gyula soffőr lakásába hatoltak be ismeretlen tettesek, akik a tulajdonos távollétében két ezer lejt loptak el a lakásból. A rendőrség nyomozza a tetteseket, akiket azonban még nem sikerült elfognia. Ugyancsak eredményes betörést követtek el Krischner Kálmán resiczai lakos ellen is, akinek lakásáról a betörők három ezer lejt készpénzt, ékszer és ezüstneműket és értékesebb háztartási tárgyakat zsákmányoltak. A rendőrségnek rövid nyomozás után sikerült a tetteseket Kolb Károly és Mikó József munkanélküliek személyében hamarosan kinyomozni, a kiknél a betörésből származó holmik nagyobb részét meg is találták. A betörőket a rendőrség átadta az ügyészségnek.

DÉCSEY ZOLTÁN:

A SIRO VÁROS

A kormány a népek önrendelkezési jogának elvén állva jogtalanannak tartja az ország területének megszállását, ezt azonban fegyverrel nem akarja megakadályozni, hanem a népek igazságszeretében és békekedzségében bízódik.

Most gunyos hahoták hangzottak fel.

— Persze, a hadügyminiszter, aki nem akar katonát látni. Hát most aztán lemehetnek a csehek egész Debrecenig, ha kedvük tartja.

— Akkor aztán ezeket feleltem a hadügyminiszternek. Miatán a kormány nem tud, illetve nem akar bennünket megvédelmezni, a város kezébe veszi sorsának intézését és maga fog dönteni arról, hogy átadja-e a várost, vagy fegyverrel védelmezi-e meg? Azt felelték Pestről, hogy tegyük azt, amit akarunk. Ők azt sem báják, ha harcolni fogunk, de semmiféle segítséget nem adhatnak.

— Tehát egy város vegye fel a harcot a megszálló hadsereg ellen?

Csüggeteg hallgatás. Most a szélső baloldalon emelkedik fel Konecsny izmos alakja. Bozontos haját ujjaival hátraférdőli és rekedtesen beszélni kezd.

— Én a kommunista munkásság nevében kijelentem, hogy a magunk részéről nem veszünk részt a város megvédelmezésében. A város megszállását jogtalanannak tartjuk, itt az ántánt imperializmusának borzalmas erőszaktevéséről van szó. Azonban mi tudjuk, hogy napok, hetek, legfeljebb hónapok kérdése, hogy a világorradalom győzelmet arasson. A proletárok fegyveres felkelése megszüntet minden imperializmust, cél-talanán tesz minden hódítást, eltöröl minden határt. Mi a megszállásban olyan eseményt látunk, amely a világorradalmat segíti elő. Csak hadd nyomuljon minél mélyebbre a hódító idegennyelvű imperializmus! Csak hadd szívjon telhetetlenül magába minél nagyobb másnyelvű tömegeket, amelyeket meg nem tud emészteni. Ezzel csak az elkeseredést, az elégedetlenséget fokozza és a nemzetileg is elnyomott népek a legjobb forradalmi elem lesznek. Ezért mi már most kijelentjük, hogy a város megvédelmezését céltalanannak tartjuk és abban részt nem veszünk.

A huszárörnmester akkorát rugott a kályha oldalán, hogy a tompán döngő hangra mindenki felrettent. Hatalmas ugrással szökött le trónjáról és odapattant Konecsny elé. Megragadta a gallérjánál és megrázta a hatalmas szál embert.

— Én pedig a zsolnai vörös brigád nevében kijelentem, hogy ide élve egyet-

len cseh nem teszi be a lábát. Mi a vörös brigád vagyunk és mi képviseljük az igazi bolsévizmust. Maguk csak olyan kommunisták, olyan huliganok, akik el akarják adni a várost a cseheknek. De az igazi vörösök ezt nem engedik és először magukkal fognak leszámolni.

Konecsny eltolta a hadonászó kezeket az orra elől és rákiáltott a képéből kikelt emberre:

— Szamarak maguk mindnyájan, maguk nacionalista bolsik és fogalmuk sincs arról, hogy mit jelent az igazi kommunizmus. Az, ami Oroszországban van.

De a huszár beugrása valahogy feltöltötte az ellenállás híveit. A közepén a szociáldemokraták intellektuális csoportjának vezetője, Nádor Herbert ügyvéd állott fel, egy nagyszerű koponyájú fiskális, született szónok, aki még a régi világban is sokszor fordította meg felszólalásával ebben a teremben a dolgok menetét.

— Halljuk Nádort, halljuk Nádort, — kiáltották minden oldalról.

— Nem vagyok a harcnak, a vérontásnak a híve. — kezdte a néma csöndben, — és amikor most mégis azért szólok fel, hogy a harcot, az utolsó csepp vérig való védekezést ajánljam, azért teszem, mert szent meggyőződés, hogy a legigazabb és legszentebb ügyért szállunk síkra. A magyar nemzet a népek önrendelkezési jogáról hirdetett elvben bízva, hogy a kezéből a fegyvert, a melyet négy éven át becsülettel forgattott. Most az önrendelkezési elv jogának gyalázatos megsértésével, a népek megkérdése nélkül, sőt a népek akarata ellenére idegen fegyveres erők szállják meg az országot és akarnak fettakomplít teremteni. Mert én a magyar kormány álláspontjával szemben azt hirdetem, hogy itt nem ideiglenes megszállásról van szó, hanem a megszállás jogán befűezett helyzetet fognak teremteni, amelyet azután a békeszerződések szankcionálni fognak. Azt hiszik, hogy a békekötéskor az igazság szelleme fog győzedelmeskedni? Naiv hit. Szörnyű bosszút fognak állani és azt, amit addig sikerült megkaparintaniok, el is veszik tőlünk. De amit megvédelmeztünk, az a mienk marad, mert ne higgyék, hogy négy évi háborús szenvedés után egyetlen angol, vagy francia katonát el lehet küldeni ide azért, hogy a csehek számára foglalják el ezt a földet. Gondoljunk arra, amit a nagy Deák mondott: Azt a jogot, amiről önként mondunk le, soha visszacserezni nem lehet. Ezért én is azt kiál-

**Gyöngyfehér fogak
erős és
egészséges foghus!**

Mindennapi használatnál, az ERASMIC Savon fogápolószer gyöngyfehér szépséget ad fogainak. Tisztító, üdítő tulajdonságaitól a foghus erős és egészséges, a lehelet friss és illatos lesz.

**ERASMIC
SAVON
FOGÁPOLÓSZER**

Romániai vezérképviselet:
„PARFUMERIA ELITEI ENGROS”
București, IV. Str. Labirint 54.

tom oda, a város polgárságának: Nem adjuk oda, ami a mienk, s minden erőfeszítéssel, a legnagyobb áldozatok árán is védelemzük meg. Védelemzük meg, mindhalálig!

Zugó éljenzés töltötte be a termet. A zsolnai huszár sapkáját a magasba hajtotta, a tenyerek harsogó tapsviharba ütődtek.

Nádor beszédével a csata az ellenállás híveinek javára dönt. Ha ezeknek az embereknek kezébe most fegyvert adnánk, a mámoros hangulatban mind kivonulnának a csehek elé. A tomboló, lelkes zajba Konecsny harsány kiáltása süvített.

— És maga is kimegy a frontra, doktor ur?

— Cseh bérenc! — recseg feléje közepről egy hang, mire Konecsny kiugrik a padjából és a közep felé rohan. Közben teli torokból üvölti:

— Ki volt az a gazember? Tartsa ide a pofáját, hadd verem szét!

Bognár erőlesen rázza a csengőt, hangja tudórára a vihart.

— Szavazásra teszem fel tehát a kérdést...

Elegáns, nyulánk alak emelkedik fel a jobbszélen, gomblyukában az elmaradhatatlan öszirózsa, októbernek jelvénye. Török bankigazgató a cinizmus embere, aki kegyetlenül ért hozzá, hogy a nagy fellelkesülések hangulatát tárgyilagossá, szatirikus, gyakran maró megjegyzéseivel lehűtse. Felszólalásait mindig nagy figyelemmel hallgatták és hogy felállt, most is elült az előbbi még harsogó lármája.

— Mielőtt szavaznánk, talán hallgatnók meg a szakértői véleményt is. Elvégre ma nem furkósbottal vivjük a háborút. Talán kérdezze meg a kormánybiztos ur a tábornok ur véleményét is.

SIKERÜNK TITKA!

BUTORAINK KIVÁLÓ MINŐSÉGE
KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEINK
ÁRAINK OLCSSÁGA

**SZÉKELY
ÉS RÉTI**

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR R. 1.
TÁRGU-MURES,
BUCUREȘTI,
BRAȘOV.

Ne borotvapengét

kérjen hanem
követelje

ezérképviselet: C. Duisberg
București I. Str. Carol Nr. 3

Sport

A Nagyvárad AC kis gólaránnyal vereséget szenvedett Debrecenben

Bocskai-NAC 2:1 (0:0)

Debrecen, október 19.

A nagyváradi együttes debreceni mérkőzése nem járt sikerrel, azonban a beérkezett jelentések szerint a csapat jó benyomást keltett. — Enyhe irammal indul az első félidő. A Bocskai némi fölényben volt, de szép akcióik megtörttek a váradiai jó védelmének.

A második félidőben mindkét csapat heves iramot diktált. Az első percekben Markos egy tizenegyes kapu mellé löv. A vezetést a 10-ik percben a NAC szerzi meg Kádár messziről küldött labdájából. A Bocskai csak a 33-ik percben egyenlít Opatá révén. A győztes gólt a 40-ik percben Mátéffy rugta.

Botránv és lábtörés közben:

Hungária—Vasas 4:2 (2:2)

Budapest, október 19.

A különben szép mérkőzést több incidens zavarta meg, a túlfűtött hangulatu közönség tüntetése következtében. — A 43-ik percben ugyanis az egyik összefuásnál Király (Vasas) összecsapott Rebróval (Hungária). Rebró elterül a pályán és mint utóbb megállapították, csonttörést szenvedett.

A csunya jelenet után a nézők egyrésze benyomult a játéktérre és inzultálta a védő Vasas játékosát. A rendőrség csak nehezen tudta visszaszorítani a tömeget a tribünökre.

A mérkőzés lefolyása egyébként a következő volt.

Az 5-ik percben Titkos megszerzi a Hungáriának a vezetést. A 8-ik percben Egri egyenlít. A 18-ik percben Brunecker ismét vezetéshöz juttatja a Vasasokat. Titkos a 30-ik percben egyenlít. Félidő 2:2 eldöntetlen.

Szünet után a Hungária erősíti az iramot. A 38-ik percben Hires, a 42-ik percben Cseh újabb gólokat helyeznek el a Vasas hálójában és megszerzik a győzelmet a Hungáriának.

Az északi liga nyerte meg a román kupát

Északi liga—Déli liga 1:0 (1:0)

Bukarest, október 19.

A román kupa döntő mérkőzése tegnap folyt le Bukarestben. Az északi liga minimális gólaránnyal győztesként került ki a küzdelemből, melynek nyírója korántsem felelt meg a várakozásoknak.

Állandó esőben, sáros, csuszós pályán folyt a játék. Az első félidő 28-ik percében súlyos szerencsétlenség zavarja meg a meccset.

Tabac kolozsvári balszélső összeütközött Klein bukaresti háttérrel, oly szerencsétlenül, hogy a kolozsvári játékos jobblába két helyen eltört. Az összecsapásnál Klein belső sérüléseket szenvedett.

A szerencsétlenül járt két footballistát a mentők kórházba szállították.

Az esemény nagyon nyomott hangulatot keltett a játékosokban és erősen befolyásolta a mérkőzés további menetét.

Az egyetlen és döntő gólt a 32-ik percben Sfera lötte tizenegyesből.

Micinski (Csernovic) bíraskodott.

A munkáscsapat Blebea és Schwager helyén tartalékokkal játszott. Így is lelkes ellenfele volt az IAR-nak, melynek csatársora azonban kapu előtt határozottabb volt. — A meccs szép és változatos volt.

A repülőgáriak góljait Csányi (2), Bodo (2) Hecht és Berta rugták. A BMTE mindkét gólját Bakó lötte.

A mérkőzés vége botrányba fulladt. Kiss Gyula bíró ugyanis az utolsó hét percben az IAR-ból három és a BMTE-ből két játékost kiállított. A közönség hevesen tüntetett a bírói ítéletek ellen és befejezés után fenyegető csoport követte a bírót, aki néhány sportember védelme alatt a főtéri rendőrségi épületbe menekült.

Brasovia ifj.—Ivria ifj. 6:0 (3:0).
Venus—Vasas 2:1 (0:0).

Vasas ifj.—Venus ifj. 1:0 (0:0).

ARAD: Glória—AAC 2:0 (2:0). — Olympia—AMTE 3:1 (1:1). — ATE—Tricolor 6:0 (2:0). — Transylvania—Unirea 3:2 (2:1).

NAGYSZEBEN. HTV—NSE 2:0 (1:0).
GYULAFEHÉRVAR: Brassói CFR—Unirea 2:1 (1:1). Pályaváto mérkőzés, ünnepélyes

külsőségek között. A brassói csapat szépen játszott és megérdemelten győzött.

SZATMAR: Olympia—Barkochba 4:2 (1:1). — Törökvs—SzSE 1:1 (1:0).

MARAMAROSSZIGET: Törökvs (Nagykároly)—Sámson 5:0 (2:0). — MSE—Victoria (Nagykároly) 0:0.

TEMESVÁR: Ripensia—TMTE 5:1 (2:0). — UDR—Kinizsi 3:1 (2:1). — Kadima—TAC 3:0 (2:0). Meglepetés.

KOLOZSVAR: Romania—KAC 3:2 (1:2). Barátságos.

BESZTERCE: Glória—KMSC 5:1 (1:0).

SZEKELYUDVARHELY: Hargita—Vitrometan (Medgyes) 3:1 (2:1).

— VERES VEREKEDÉS A MAROSVÁSÁRHELYI FOOTBALLMÉRKŐZÉSEN. Marosvásárhelyről jelentik: Tegnap délután szégyenteljes botrányba fulladt a Mures és az MTE bajnoki mérkőzése, amelyen Radu Simon kapitány bíraskodott. A verekedést a bíró botrányos részrehajlása robbantotta ki, aki minden alkalmat kihasználta arra, hogy a román csapat győzelmét biztosítsa a munkáscsapat ellenében. Amikor már a második 11-est ítélt meg, az MTE zugolódni kezdett. Később Radu bíró Szöllőst, a munkáscsapat kapusát is ki akarta állítani. A közönség, amely eddig is számtalanszor fejezte ki elégedetlenségét, berohant a pályára. Tumulatózus jelenetek keletkeztek, amelynek a rendőrség vetett véget. Radu bíró, akinek felháborító magatartása robbantotta ki tulajdonképpen a kínos affért, kijelentette, hogy gondoskodni fog arról, hogy a munkáscsapatot szétrobbantsa. Dragomir ezredes, Radu kapitány felettsége is a legsúlyosabban elítéli Radu magatartását, amelyet kvalifikálhatatlannak és szégyenteljesnek minősített. — A mérkőzés után különben számos sebesültet kötöztek be a mentők.

A kolozsvári Mentő-sorsjáték VII. huzása

Kolozsvár, október 19.

A vasárnap délután megtartott huzás során a következő nyereményeket húzták ki:

100.000 lej nyert a 127.365 számú sorsjegy tulajdonosa, Lovász Ödön (Gyergyószentmiklós).

50.000 lej nyert a 32.990 számú sorsjegy (Bucur Vasile bányári munkás, Kolozsvár).

10.000 lej nyertek: 27.344, 28.470, 40.838, 136.499.

500 lej nyertek: 5189, 6117, 6858, 7174, 7753, 11.263, 12.173, 27.493, 28.037, 30.233, 33.860, 39.646, 40.408, 42.177, 45.043, 44.852, 46.676, 47.553, 50.677, 52.069, 54.635, 59.836, 60.238, 62.926, 63.396, 74.699, 77.227, 94.159, 95.726, 95.818, 96.182, 96.650, 97.588, 100.008, 104.153, 106.783, 110.737, 115.507, 119.265, 122.256, 123.482, 124.981, 133.779, 137.579, 140.728, 145.131, 144.372, 145.561, 146.555, 149.257.

500 lej nyertek: 904, 906, 1503, 2991, 3012, 3391, 4138, 4355, 5616, 7484, 11.110, 11.464, 11.654, 15.364, 16.031, 17.518, 17.761, 18.030, 19.120, 19.511, 21.122, 21.848, 22.315, 27.620, 28.078, 28.087, 28.952, 31.357, 44.185, 45.362, 46.010, 50.801, 52.848, 52.934, 53.347, 54.597, 54.999, 56.217, 58.344, 59.057, 59.716, 60.540, 60.880, 61.266, 62.355, 63.025, 64.681, 65.461, 66.092, 66.560, 66.706, 66.718, 72.336, 75.136, 78.293, 79.948, 80.965, 83.992, 85.225, 85.498, 88.516, 88.595, 91.378, 92.712, 93.564.

Meg fog győzödni, hogy a legelőkeletesebb borotva-penge a!

Kérjen díjtalan porotvapengét a romániai vezérképviselőtől!

NARCISSE H. BALTHAZAR

București I. Str. Șelari 7.

93.986, 94.394, 95.902, 96.584, 96.966, 98.594, 98.889, 99.666, 102.589, 104.806, 105.390, 107.722, 109.163, 113.979, 117.183, 120.737, 122.491, 122.756, 123.316, 123.553, 126.270, 126.887, 132.365, 135.957, 136.145, 138.357, 138.528, 139.167, 139.670, 142.447, 142.573, 143.978, 147.618, 147.676, 148.578.

Legközelebbi huzás november 8-án lesz.

Szerkesztői üzenetek

Szegény özvegy, Segesvár. Tessék néhány napig türelemmel lenni, míg mi is megkapjuk a választ.

SORSJEGYEKRŐL:

I. Szacsva. Mihelyt a huzás jegyzékét megkaptuk, azonnal válaszolunk érdeklődésben is. — *Allandó olvasó.* A régi osztrák és magyar sorsjegyek nyereményeinek összértéke sem haladja meg a 0.15 pengőt, vagyis 4 lejt, s így kár velük egyáltalán foglalkozni. A szerb államkölcsön 2113—49. és 4870—47. sorsjegyek nyertek a 13 dinárt. A kihúzott sorsjegyek nyereményeivel további játszanak. Cultul Patriei sorsolási jegyzékéhez nem lehet hozzájutni. — 21.329. sz. előfizető. A szerb 100 frankos 1881. nyert 100 frankot = 100 dinár. A többi szerb s az olasz vk. sorsjegyek nem nyertek, kivéve a 9062—42. számot, melyet 41 lírával húztak ki. Az olasz vk. sorsjegy értéke 86 líra (770 lej), a szelvényé 7 líra (60 lej). a szerb dohány-sorsjegy értéke 12 dinár (cca 36 lej), a 100 frankosé 46 dinár (138 lej). — *Sorsjegy és 77.333.* A Cultul Patriei-nek idáig még nem voltak huzásai, sőt még a játéktérket sem sikerült megszerezni. Ha valami mégis történne, közölni fogjuk, bár nem valószínű, hogy módunkban lesz kedvező felvilágosításokkal szolgálni. — *Hajnalka.* Nem nyert. — *R. E., Brassó.* Nem nyert. — *Többeknek.* Hazai sorsjegyek közül csak a következőkről adhatunk felvilágosítást: Cluj mentők, Zsidó kórházegyesület, Loteria Sinistrator, ref. kórházegyesület, (huzás még nem volt), Loteria soc. Scena.

Sz. I. Elfogadták az ajánlatot a kényszer-egyezség ügyében. — Mentősorsjegye nem neyr.

21.335. sz. előfizető. Az a sorsjáték megbukott, holmi manipulációk következtében.

Brassói előfizető. Erről a sorsolásról nem küldték meg a jegyzékét.

J. K., Margina. A régebbi magyar sorsjegyeknek nincs értékük. Az olasz vöröskereszt számát tessék beküldeni, s akkor megijenzük, nyert-e, vagy sem. A sorsjegy jellegétől függ, hogy mennyi az értéke ma.

Az összes bel- és külföldi sorsjegy-nyereményjegyzékeket állandóan figyelemmel kíséri és kíváncsra felvilágosítást nyújt a B. L. olvasóinak a Széplaki Takarékpénztár R. T. Berettyószéplak (Suplacul de Bărcău, jud. Bihor.)

Megismétlődtek a botrányok a braszói futballpályán

Brassó, október 19.

Tegnap a Brasovia pályán és az Olympia pályán is bajnoki mérkőzések voltak, melyek azonban sajnálatos módon botrányos fináléval végződtek. Részletes jelentéseink a következők:

Brasovia—Ivria 1:0 (0:0).

Meglepetésre az Ivria nagyszerűen megállta a helyét a Brasoviával szemben, mely szokott formáján alul szerepelt.

A rendes játékidő 0:0 arányú eldöntetlenel végződött, azonban Lungu bíró hagyta tovább folyni a játékot. Két perccel a játékidő letelte után Bölöni I. gólt rug az Ivria hálójába.

A Brasovia csapatából Bányai, Siegel, Bölöni I. és Bölöni II. voltak jók. Az Ivria legjobbjai: Gidáli, Fried, Horovitz, Goldstein és Mund.

IAR—BMTE 6:2 (3:1).

Telefon 145

Redoute Mozgó

BRASSÓ

Egy bájos filmoperette, mely dallamos slágereivel, csodálatos szabadtéri felvételeivel, **JOSEPH SCHMIDT** óriási hanganyagával napokig az érdeklődés középpontjában állott a

„VELENCEI KALAND”

MA HÉTFŐN UTOLJARA.

Nyisson be Tehénpiac 4 sz.

alatti üzlethelyiségünkbe, ahol hatalmas tömegű árut fog találni. Ez az áru a megszűnt

ASCHER TESTVÉREK

cég végeladásából maradt vissza, s most minden árért piacra kerül.

Sok Önnek is megfelelő cikket fog találni, amihez most még nagyon olcsón hozzájuthat.

ARGUS reklám

Közgazdaság

Csődöt kértek egy galaci bank ellen

Bukarest, október 19.

A „Cuvantul” jejtése szerint a „Bancii Galatilor” galaci pénzintézet ellen 400 ezer lej követelés erejéig a bank egyik hitelezője csődöt kért. A csődkéreésre az adott okot, hogy a bank hitelezője 400 ezer lejes követelését már régebben felmondta, azonban a bank ennek ellenére nem tudta, vagy nem akarta az összeget vissza fizetni.

A minisztérium hivatalosan közli:

Csehszlovákia
1200 vagon búzát és 100 vagon lisztet enged bevenni Romániából október havában

Bukarest, október 19.

Az ipar és kereskedelemügyi minisztérium az alábbi hivatalos kommunikét adta ki a sajtónak azzal kapcsolatban, hogy a csehszlovák kormány beszüntette a búzabeviteli jegyek kiadását, aminek következtében megrekedt a romániai búzabevitel is Csehszlovákiába:

„A minisztérium felhívja a gabona-kereskedők és gabonaexportőrök figyelmét arra, hogy a jövőben csak abban az esetben szállítsanak ki Csehszlovákiába gabonát, ha a beviteli jegyet nekik, vagy az importőröknek már kiszolgáltatták, nehogy az a megfélemlítés érje őket, hogy a szállítmányt nem vihetik be a csehszlovák piacra és ezáltal kárt szenvednek. A minisztérium közli továbbá, hogy a csehszlovák kormány Románia részére október havára 1200 vagon búza és 100 vagon liszt bevitelére állapított meg kontingenst.”

Kényszeregyezséget kért egy bukaresti tavállalat

Bukarest, október 19.

A bukaresti „Carpati” közkereseti társaság, amelynek Bukarestben két fatelep is van, tegnap kényszeregyezséget kért nyújtott be. Cégtulajdonosok: Gelbert Adolf és József. A betérjesztett mérlegadatok szerint, a vállalat aktívája 6548.533 lej, míg a passzívum 6.130.019 lej. A hitelezőknek 60 százalékos kamat nélküli kvótát ajánlott fel, amelyet két év alatt, az első évben 20, a második évben pedig 40 százalékkal egyenlített ki.

Felvirágozott a Bánát állat- és huskivitele

Bukarest, október 19.

A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentés szerint, a külföldi államok részéről egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik romániai élőállat és vágott-hus kivitele iránt. Az utóbbi időben, a mint ismeretes, Olaszország és Franciaország részéről is történtek jelentősebb vásárlások, bár a francia bevétel körül nehézségek kezdenek mutatkozni, mivel a francia kormány kontingentáltni akarja az állat és husbevittelt.

Egy most kiadott statisztika szerint, január 1-től október 1-ig a bánági kivitel így alakult: kivittek 1946 nagyállatot, 40.207 sertést és 752.758 kilogramm húst Ausztriába, továbbá: 22.680 nagyállatot, 736.276 kilogramm húst Olaszországba, ezenkívül: 7.060 sertést és 41.200 kilogramm húst Csehszlovákiába, uo ha az export csak szeptember 1-ével indult meg. Ezenkívül Franciaországba is mentek ki a Bánásból szállítmányok.

Nagy összeköttetésekkel rendelkező, intelligens, kereskedelmileg képzett, volt biztosítási titkár

rayon-képviselőt

keres. Megfelelő biztosíték mellett bizománnyal rakitart is vállal az északeleti megyékre — Cime

Darvas Sámuel, Satu-Mare

Strada Vladimirescu 10.

Három év alatt fizeti ki hitelezőit a Banca Generala

Teljes száz százalékat kapnak a betétesek

Bukarest, október 19.

Az ilfovi törvényszék végleg kimondta a Banca Generala a Târlui Românești bukaresti pénzintézet kényszeregyezségét. Az intézet a kényszeregyezség szerint teljes száz százalékan egyenlíti ki a betéteseket és hitelezőket, mégpedig a következő kvóták szerint:

Az első évben fizet 20 százalékat, a másodikban 30, a harmadik évben pedig 50 százalékat.

A bank kimutatott aktívája 1.197.500 1.197.500.000 lej, míg a passzívum 60 millióval kevesebb, vagyis 1.137.500.000 lej.

A törvényszék az intézet ügyvitelének ellenőrzésével Constantin Stoianovici ügyvédet, mint a pénzügyminisztérium megbízottját, Gh. Popescut, a Banca Nationala részéről és dr. Minculescu nagybíróval bízza meg.

A kényszeregyezség már jogerőre emelkedett.

A legfőbb gazdasági bizottság ülése

Letörí a kormány a tűzifaárakat

A legközelebbi minisztertanács ki fogja mondani, hogy a tűzifa elsőrendű közszükségleti cikk, hogy hatósági beavatkozással lehessen a tűzifa árát szabályozni

Bukarest, október 19.

Szombaton este hat órakor ülést tartott a kormány legfőbb gazdasági bizottsága, amelyen majdnem az összes szakminiszterek résztvettek.

A gazdasági bizottság mindenek előtt a költségvetés kérdésével foglalkozott. Megállapította az ülés, hogy

a költségvetés összeállítása rendkívül nehezen megy, aminek főleg az az oka, hogy a pénzügyminisztérium kénytelen az egyes minisztériumok és közületek költségvetési előterjesztéseit többször is vissza küldeni,

mert a költségvetési redukcióra vonatkozó kiadott irányelveket nem tartják be. A gazdasági bizottság elhatározta, hogy a kormány utasítsa a minisztériumok költségvetést összeállító szerveit, hogy tartsák be pontosan a pénzügyminisztérium előírásait.

Ezután Jonescu-Sisestí földművelésügyi miniszter ismertette a szőlő, illetőleg a bortermelők súlyos helyzetét, ami ab-

ból keletkezett, hogy egyrészt az árak rendkívül estek, másrészt pedig, hogy a termelők nem fordítottak elég gondot arra, hogy csak fajsúlyos venyigéket ültessenek. A gazdasági bizottság megbízta a földművelésügyi minisztert, hogy készítsen törvényjavaslatot a szőlőültetés és termelés szabályozására.

A gazdasági bizottság ezután a következő határozatot hozta:

— Tekintettel arra, hogy — bár úgy az ipari, mint a mezőgazdasági cikkek árai estek, és a vasut is bizonyos szállítási kedvezményeket léptetett életbe, — a tűzifa ára mégis magas, a gazdasági bizottság szükségesnek tartja, hogy

a legközelebbi minisztertanács a tűzifát elsőrendű közszükségleti cikké minősítse

és ezáltal tegye lehetővé azt, hogy a tűzifaárak leszállítása érdekében hathatósabb eszközöket lehessen igénybe venni.

A legközelebbi gazdasági tanács csüörtökön lesz.

Nincs megegyezés a román-osztrák gazdasági tárgyalásokban

Hat hónapos átmeneti konvencióval akarja elkerülni Románia és Ausztria a vámkonfliktust

Bukarest, október 19.

Beszámoltunk azokról a nehézségekről, amelyek a román-osztrák gazdasági tárgyalások elé tornyosultak. Amint ismeretes, a kormány utasította a Bécsben tartózkodó román gazdasági delegátusokat, hogy a tárgyalásokat Ausztriával semmi körülmények között se szakítsák meg. Mértékadó helyről most az alábbi értesüléseket szereztük a bécsi tárgyalások jelenlegi állásáról:

Ausztria arra hivatkozik, hogy devizakivitelének csökkentése érdekében feltétlenül redukálni kell az agrárbevittelt.

Eppen ezért nemcsak, hogy preferenciális vámokról, (kivételes kedvezményeken alapuló vámok) nem lehet szó, hanem még az eddigi feltételek mellett sem engedheti meg a korlátlan bevitelt.

Az osztrák kormány mindenek előtt felére akarja redukálni a romániai élőállat és husbevittelt, ezenkívül saját malomipara érdekében, meg akarja nehezíteni a román liszt bevitelét is.

Mint hogy a gazdasági tárgyalások fő-

Mi az akadálya a román-osztrák gazdasági egyezménynek?

sulya az agrárbevitteli kérdéseken alapszik, a román kormány nem is küldte ki a bizottságnak csak azon tagjait, akik ezeket a kérdéseket hivatottak lefolytatni, míg az ipari delegáció csak azután fog majd kimenni a tárgyalások levezetésére, ha az agrárbevitteli kérdésekben a megegyezés létrejött. Hogy sor kerül-e az ipari delegáció kiutazására, az ma nagyon is kétséges, minthogy az osztrák kormány mereven kitart álláspontja mellett.

Ujabbban az a terv merült fel, hogy

a nehézségeket úgy próbálják áthidalni, hogy nem kötnék végleges egyezményt, hanem egy hat hónapra szóló konvenciót, amely idő alatt vagy a viszonyok változnak, vagy pedig meg fogják találni a módját az ellentétek áthidalására.

Amint értesülünk, Cezar Popescu államtitkár, aki a bécsi tárgyalásokat vezette a napokban már vissza is érkezik, hogy a kormánynak személyesen tegyen előterjesztést a hat hónapos átmeneti román-osztrák gazdasági egyezmény megkötésére.

EGY ÚJ KARTELL.

A barnaszén és lignit bányakartell!

Bukarest október 19.

Ma délelőtt a közlekedésügyi minisztériumban küldöttség jelent meg Valcovici miniszter előtt. A küldöttséget Mosoiu tábornok vezette, aki memorandumot adott át a közlekedésügyi miniszternek, ezenkívül előszóval is előadta, hogy

a romániai barnaszén és lignitbányák kartellbe tömörültek, hogy érdekeik védelmében egységesen járassanak el.

A küldöttség mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a barnaszén bányákat súlyos hátrány éri azáltal, hogy a vasut nem vásárol tőlük szenet, noha a legújabb — Fleissner-féle — bányászati eljárás lehetővé teszi azt, hogy a barnaszénből a nedvtartalmat kivonják és a feketeszen-nel egyminőségűvé tegyék azt. A vasut a szükséglet 70 százalékát a zsilvölgyi bányáktól szerzi be, vagyis majdnem monopolt adott a szénszállításnál a zsilvölgyi bányáknak. Kérték, hogy ebből a kvótából juttassanak a barnaszénbányáknak is.

A miniszter válaszában kijelentette, hogy a vasut csak most kötötte meg a szénszállítási szerződést, tehát azon már nem nagyon lehet változtatni, azonban kilátásba helyezi, hogy valamilyen megoldást fog keresni a barnaszénbányák érdekében.

Kis Közgazdasági Hírek

Az osztrák parlament törvényjavaslatot szavazott meg, amely szerint október 20-ával Ausztria 20 százalékkal felemeli a vasuti tarifát.

A „Polono-Romana” textilvállalat székelyét Galacból Bukarestbe helyezte át.

Banca Poporului, botosáni pénzintézet november 8-ára közgyűlést hívott össze, amelyen ki fogják mondani a bank felszámolását.

A lugosi Banca Poporala — Lugosi Népbank — október 25-ére rendkívüli közgyűlést hívott össze, amelyen az igazgatóság javaslatot fog tenni a részvényeseknek, hogy a bank olvadjon bele az Aradi Victoriába. Amennyiben a közgyűlés az igazgatóságnak ezt a javaslatát nem fogadná el, úgy az igazgatóság a bank likvidálását fogja javaslatba hozni.

Az Autonóm Pénztár a jövő évi dohánytermelési területet 15 ezer hektárban állapította meg. Azok a dohánytermelő gazdák, akik nem termelik a megfelelő minőséget, 50 százalékkal kisebb beváltási árat fognak kapni.

Krassómegyében újból megmaximáltak az élelmiszerek árát. Oraviczabányai tudósítónk jelenti: Az ármegállapító hatóságok október hónapban újból felülvizsgálat alá vették a fontosabb élelmiszerek árát és Krassó megye területére az alábbi maximált árakat léptették életbe: kétnullás luxusliszt 7, a főzőliszt 6, kenyérliszt 5, kukoricaliszt 3,50, korpap 3,50 lej kilogrammonkénti forgalmi árban kicsinybeni eladásban. A maximált kenyérrárak: luxuskenyér 7, fehérkenyér 6, barna kenyér 5 lej kilogrammonként. A husarak a következők: marhahús 20 lej, borjúhús 28, sertéshús 30, zsir 36 lej kilogrammonkénti mérszárszéki forgalomban.

Pénzde

1951. október 19.

Zürich (nyitás): Berlin 118, Amsterdam 206,80, Newyork 510, London 1970, Páris 2008 és háromnegyed, Milánó 2640, Prága 1510, Budapest 9002 50, Belgrád 905, Bukarest 305, Varsó 57,00, Bécs —.

Próbálja ki az új
ME DE LUXE
hosszan lyukasított pengét
ANGOL GYÁRTMÁNY
GILLETTE borotvakészülékekhez használható.

A brassói színház bemutatkozása

Béreczy Mihály színgazgató társulata szombaton este Anday Ernő és Brodsky Miklós „Első tavasz” című operettjével kezdte meg hat hétre tervezett brassói szezonját. Brassó magyarsága — az utolsó évek keserű csatolásai után — nagy szeretettel és kíváncsisággal, s ami a legfontosabb, nagy számban sereglett össze a színház bemutatkozására. Az első előadás első csapásra megnyerte a közönség rokonszenvét. Az Anlay-Brodsky-operett mulatságos jeleneteiben minden szereplő biztosan megállotta a helyét. Tóth Boriska rokonszenves és széphangú primadonna, aki mellett Szentés László és Battyan Kálmán, mint bonvivánok lendületes játékkal vitték a főszerepeket. A nevetésről Béreczy Mancsi és Kalmár Ferenc gondoskodtak, szubrett és a táncos-komikus szerepkörének minden lehetőségét jól kiaknázva énekszámaikkal és bravúros táncokkal. A kisebb szerepek alakítói közül Izsó Miklós rendezőnek ragyogó Péter bácsiját, Solti Janka tragikomikus Juszti néniét kell kiemelnünk, mint jól kidolgozott, gondos alakítást. A Gewerbeverein színháztermét utolsó helyig megtöltő közönség a színház bemutatkozását a legnagyobb rokonszeggel fogadta és nemcsak a felvonások végén, hanem felvonás közben is sűrűn megismétlődő tapsviharral ünnepelte a szereplőket. A bemutatkozó előadás és a vasárnapi előadások meleg sikereiből joggal következtethetünk arra, hogy az új színház bemutatkozását az egész térségre ideje alatt mindvégig szeretettel és rokonszennel kíséri Brassó magyarsága és színházbarát közönsége, amely a színházról nem vár semmi mást: csak jó és gondos előadásokat.

Heti műsor:

HÉTFŐ: Első tavasz. (Harmadszor.)
KEDD: Az okos mama. (Másodszor.)
SZERDA, CSÜTÖRTÖK: Harapós férj. Az idei szezon operettjére.

Ma, hétfőn este, harmadszor mutatják be az Első tavasz című operettet. Eddig két szünet után nézőtér tapsolta végig a kitűnő operettet, de dacára a nagy sikernek, ma utóljára megy, mert annyi új darabja van a társulatnak, hogy a hat hetes szünet után kevés az összes operettek lejátszására.

FELEMELTÉK A SZÍNHÁZ NÉZŐTÉRÉT. A közönség óhajára a színház igazgatója felemeltette a színház nézőterét, hogy a legutolsó helyekről is ugyanolyan jól lehessen látni, mint az első sorokból. Az emelvény már elkészült és így kellemes helyről élvezhetik már a mai előadást.

KEDDEN ESTE AZ OKOS MAMA kerül színre a színházban. Mi sem bizonyítja jobban az Okos mama sikerét, mint az, hogy remek melódiákat már az előadás után is városháza dudolják. Az Okos mamát mindenkinek meg kell néznie.

SZERDÁN A HARAPÓS FÉRJ PREMIERJE. Aki jól akar mulatni, szerdán este jöjjön el a színházba. A legmulatságosabb operet, a Harapós férj kerül bemutatásra, a egparádásabb szereposztásban. Kiűnő zene, zellemes szöveg, szebbnél-szebb táncok töltötte a Harapós férj. A darabot csütörtökön negismétlik.

Jegybevitel és elővételi pénztár egész nap Brassói Lapok könyvosztályában.

Egészségügyi műszaki vállalat
Fürdőszoba, központi fűtés szellőztető-rendszerek. Vízvezetési és csatornázási munkák. Szakmérnöki tervezés és vezetés mellett.
KERTÉSZ HENRIK BRASSÓ.

B. L. Kocsis Béla
Felelősszerkesztő:

BRASSÓI LAPOK nyomdavezetőjének címe: 56-58. Telefon: 1-77 és 82

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokra negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsófehérvármegyei részére: Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — **Bukarest:** Dán Dániel Gerő Sándor és Kohn Jenő. — **Dés:** Str. S. Barnabiu 10. (Oszán Kálmán) — **Kolozsvár:** Str. Dubalarilor 7. (vált Timár-utca) (Neumann Ignác). — **Marosvásárhely:** Benjámín Arpád Str. Bererie 1 (Sörház-u.) — **Nagyszeben:** Strada Turnului 13. (Szigetváry László) — **Majláros:** Str. Nic Jiga 32 (Szabó Gyula) — **Szilágyosnyó:** (Helferich Ernő) — **Temesvár:** Gyárvaros, Tigris-utca 4. (Halmágyi Pál). — **Torda:** Str. Regele Ferdinand 25. (Dános József.)

Központi szervezők, pénzügyi és jogszabályi: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tárfakkal készséggel szolgálunk.

Skót viccek

Sandy fiam, most, mikor megházasodol, neked adom ezt az egérfogót. Az asszonyok még az egérnél is jobban irtóznak az egérfogótól, hozzá nem nyulnának a világ minden kincséért. Fogadd meg apai jótanácsomat, fiam Sandy és tedd ezt minden este az ágyad mellé.

— És mire jó az?
— Arra jó, hogy mielőtt lefekszel, a zsebedből minden pénzedet beletedd.

Kitűnő minőségű gallérok, uram. Darabja egy pengő, két darab csak egy pengő nyolcvan.

— Nekem egy is elég. Adja csak azt a nyolcvan filléreset.

— Nézd csak, Sandynak szemüveg van az orrán és mégis az üveg fölött néz, mikor olvas.

— Igen, kiméli a szemüveget, hogy ne kopjék.

Vető: Elküldte azt a csinos kiszolgálóleányt, aki a múlt hónapban itt volt?

Gyógyász: El bizony. A vevőim azt mondták, hogy egy mosolya már gyógyítólag hat a szívükre, — és nem vettek semmit.

Fűtőcsövei által a ZEPHIR KÁLYHA

vizszintes irányban sugározza a meleget, miáltal főleg a szoba alsó levegőrétegeit fűti és nem úgy, mint sok más légfűtésnél, fölöslegesen a szoba mennyezetét.

Képvisele:

Thomas, Scheeser & Galtz Brassó.

Gyümölcsiacsemetét

Sétány- és diszla, rózsát, vadoncot, mérsékelt árban

Gazdasági Tanintézet Fa iskolája MEGYESÉ-MEDIAS

Az őszi ültetés a legsikeresebb.

Árjegyzék ingyen

A cukorbetegség és az Insulin

írta

Dr. Bálint Rezső, Dr. Ernő Zoltán, ifj. Dr. Purjesz Béla, Dr. Balló József

egyetemi tanárok

10 részben

Diétafigyeléssel és utasítással élelmei elkészítésére

A 300 oldalas könyv ára

544- Lej

Brassói Lapok Könyvosztálya

Braşov-Brassó, Kapu-utca 56-58. Telefon-interurban: (szek. és kiadóhivatal): 1-77 és 82
Bucaresti-Bukarest, Boulevardul Schitu Măgureanu 21. - Telefonszám: 363-64

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 1:50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Brassó központjában 500-600 négyzetmtr. telek eladó, ugymint üzleti berendezés, stb. Cim 15320 szám alatt a brassói kiadóban.

Régi téglá, ablaktokok, kályhák, és házi berendezések, olcsón eladók. Brassó, Vár-utca 59-61. 15282

PETŐFI-SZÁLLODA Szóvátán tizenhét szobával, étterem, kerthelyiség, tekepálya, minden elfogadható áron eladó vagy kiadó. 15322

Egy használt 1-2 tonnás teherautó megvételre kerestetik. Schiel Testvérek gépgyár. R. T. 15393

Egy modern mély gyerekkocsit vennék. Cim 15392 sz. a. a brassói kiadóban.

Allást iver

HAZTARTASI cikkek terjesztésére, némi tőkével rendelkező képviselőket keresek. Zoltán, Oradea, Szacsavay-u. 8. 15380

Konfekció munkában gyakornok szücssegeket keresek. Str. Petre Maior 49 Bukarest. Confectiune. 15358

Keresetük regionális (körleti) képviselő fontos cikk részére, komoly garanciával. Cipőszakmabeli ismerettség előnyben. Érdeklődni október 21-én Bercevic-nál, Korona szállóban. Brassó. 15394

Önállóan főzni tudó szakácsné Medgyesre gyárigazgató családjához azonnalra kerestetik. Érdeklődni Vidorné, Brassó, Kórház-utca 41. 15386

Allás' keres

Kereskedőgöd, fűszer- és csemege szakmában nagy gyakorlat, szerény igényekkel, állást keres. Bárhová elmegy. Értékelést „Jó munkacso” címen a brassói kiadóba kérek. 15343

Fehérnemű toledo és madeira himzéseket olcsón vállalkoz. Brassó, Közép-utca 16. sz. 15383

Lakás

KERESEK sürgősen 2 esetleg 3 szobás, fürdőszobás egészséges lakást, Cimeket „Pontos fizető fix” jellegre a brassói kiadóba kérek. 15351

KIADÓ ÜZLET LAKASSAL. Brassó, Szi-ás-utca 3. 15392

BUTOROZOTT SZOBA PENZIÓVAL, 1 személy 3600-4000 2 személy 5000-6000 lej. Pildner penzió, Brassó, Fekete-u. 20. 15391

Kiadó különbejártú butorizott szoba a Belvárosban. Megtekinthető 11-15 óra között. Brassó, Str. Sft. Jon 21. 15390

Szállást ebéddel keresek. Cimeket „Agglegény” jellegre a bukaresti kiadóba kérek. 15387

Fiataltanító keres, bukaresti íz. urcsaládnál teljes ellátást külön szobával. Ajánlatokat „Belváros” jellegre a brassói kiadóba. 15384

Vegyes

Zongorákat ad juányos áron akadémiai növendék Erdéklődni délután 3-5-ig Engel Margit, Brassó, Str. N. Jorga 2. III. (v. Baulescu ház). 15184

A Gallia ondoláló-gép diadala

A Párizsban nemrég megartott féléves világversen, melyről a Brassói Lapok párizsi údosítója is részletekben beszámolt, a permanens ondoláló verseny során 243 pályázó közül a grand prix, a első, 3-dik és 4-ik díjat

Gallia permanens ondoláló-géppel

nyert k. Brassóban HILD JÁNOS fodor sz. rendelkezik egyedül műtermében Gallia-géppel. - Figyelmes és juányos kiszolgálás. (Fekete- és Cerna-utca sarkok)

Egygáters fűrészt ju favidéken vasuti állomás mellett bérágást vállal. Cim 1534 szám alalt a brassói kiadóban.

AGYNEMUTOLL TAKARITÁS ÉS FERTŐTLENÍTÉS. Schiel, Brassó, Hosszu-utca 245 15375

Világhíres írók

irodalmi értékkel bíró könyvei, leszállított áron!

BALZAC, Pons Bácsi, fordította Benedek Márcell, több, mint 300 oldal, ára most 53.-
BALZAC, Betti néni, Salgo Ernő fordította, ára csak 53.-
BÖLSCHÉ: A természet titkaiból. Tanulmányok, megfigyelések, fordította Dr. Mikes Lajos, ára 34.-
BRANDES: Korok, emberek, írárok Lengyel Géza fordította, 342 oldalas könyv ára csak 40.-
BERGTON HENRI: A nevetés. Tanulmány a komikum jelentéséről és négy lélektani értekezés. Dr. Dienes fordította, ára 40.-
BENVENUTO CELLINI: Önéletrajza. A renaissance csodálatosan sokoldalú szelleme nyilvánul meg e könyvben, 2 kötet ára ma csak 78.-
CHESTERTON: Hagyományok és hazugságok. Fordította és bevezető tanulmányt írt hozzá Hevesi Sándor, ára csak 40.-
DICKENS: A Pickwick Club, 2 hatalmas kötet a Klasszikus Regénytárból, ára csak 130.-
DICKENS: Ódon ritkaságok boltja, fordította Nyitrai József, Klasszikus Regénytárból, 2 kötet 77.-
DOSZTOJEVSZKIJ: Golyadkin ur hasonmása, (Révai kiadás), ára 36.-
DOSZTOJEVSZKIJ: Sztyepancsikovo és lakosai, 2 kötet, ára 36.-
DOSZTOJEVSZKIJ: Megméltéztettek, 4 kötet (Révai kiadás), ára 72.-
DOSZTOJEVSZKIJ: Megaláztatott és megszorítottak, 2 kötet 36.-
DOSZTOJEVSZKIJ: A kamasz, 4 kötet, (Révai kiadás), ára 72.-

FINOT JEAN: A boldogság tudománya, fordította és bevezetéssel ellátta Balassa József, ára csak 53.-
GOURMONT: A szerelem fizikája, Vajda Ernő fordítása, (Világkönyvtár) 40.-
GUYAN: A modern esztétika problémái, (Révai kiadás) 40.-
KEY ELLEN: Szerelem és házasság, fordította Vajda Ernő, (Mesterművek), ára 60.-
LAMPRECHT: Modern történet-tudomány, Sas Andor fordítása, (Világkönyvtár), ára 40.-
MAETERLINCK: A szegények kincse, fordította Bölöni György, ára csak 40.-
MENCSEKOV: Optimista világnézet, Gergely Győző fordítása, ára 40.-
NIETZSCHE: Korszerűtlen elmélkedések, (Révai kiadás), ára 40.-
SWIFT: Gulliver utazásai, fordította Karinthy Frigyes, (Révai kiadás), 400 oldal ára csak 58.-
JOHN RUSKIN: Előadások a művészetéről, Éber László fordítása, (Mesterművek), ára 55.-
SNYDER: A modern természet-tudomány, fordította Mikes Lajos, (Világkönyvtár), ára 40.-
STENDHAL: A párizsi Certosa, fordította Benedek Márcell, (Klasszikus Regénytár), 2 kötet 128.-
VILDE OSZKAR: A szépség filozófiája, fordította Hevesi Sándor 40.-
WAGNER RICHARD: Művészet és forradalom, (Világkönyvtár), ára 40.-

Vidéki megrendeléseket azonnal elintézt a

Brassói Lapok Könyvosztálya